

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

KRONPRINSESSEGADE 2
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 2. september 2014
SAGSNR.: 2014 - 1999
ID NR.: 308268

mst@mst.dk

Høring - over meddelelse om cirkulær økonomi og direktiv om revision af målsætninger mv. i diverse affaldsdirektiver

Ved e-mail af 03-07-2014 har Miljøstyrelsen anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte.

Advokatrådet finder ikke grundlag for at udtale sig i sagen.

Med venlig hilsen

Torben Jensen

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K
[sendes alene elektronisk til adressen mst@mst.dk]

2. september 2014

Høring af meddelelse om cirkulær økonomi og revision af diverse direktiver om affald - J.nr. MST-7719-00052

EU-Kommissionen fremsatte den 2. juli 2014 meddelelse om, hvordan EU skal bevæge sig i retningen af en cirkulær økonomi uden affald ("Towards a circular economy: A zero waste programme for Europe"). Miljøstyrelsen har sendt EU-Kommissionens meddelelse om cirkulær økonomi, inkl. konsekvensvurderinger, implementeringsplaner m.v. samt forslag til direktiv om ændring af en række direktiver på affaldsområdet i høring.

Affalds- og Ressourceindustrien (ARI) har følgende bemærkninger til materialet:

Meddelelsen om cirkulær økonomi

ARI finder det meget positivt, at EU-Kommissionen med meddelelsen om cirkulær økonomi ønsker at gå fra en lineær økonomi og over til en cirkulær økonomi, hvor ressourcer anvendes igen og igen. Det er et opgør med at smide genanvendelige materialer på lossepladsen eller i ovnen. Det er på alle måder en bæredygtig og fornuftig tankegang. Bæredygtig produktion og forbrug bør være en central målsætning for EU – og resten af verdenen.

ARI er i høj grad enig i behovet for en cirkulær økonomi. Platformen herfor er bare ikke til stede pt. Genbrugsmaterialer er generelt set ikke billigere end nye materialer. Dette gælder kun for udvalgte materialefraktioner. Derfor bliver den danske Ressourcestrategi og EU's udspil heller ikke virkelighed af sig selv. Som det påpeges i meddelelsen, vil der med overgangen til en cirkulær økonomi være tale om en stor omlægning, som kræver ændringer i meget og hos mange.

Omstillingen til en cirkulær økonomi, hvor affald er en ny ressource, kræver, at der skabes et konkurrencedygtigt marked for affaldshåndteringen, der kan bidrage til nye omkostningseffektive løsninger. Ressourceproduktivitet og cirkulær økonomi bør ligeledes være vigtige konkurrenceparametre for erhvervslivet i EU.

Som EU-Kommissionen identificerer, er der en række markedsmæssige barrierer, der spænder ben for overgangen til en cirkulær økonomi. Det er positivt, at Kommissionen vil igangsætte en analyse, der har til formål mere detaljeret at kortlægge barriererne og bidrage til at forbedre rammebetingelserne for et mere

ressourceeffektivt Europa. ARI finder, at fjernelsen af disse barrierer bør have Kommissionens største fokus. Markedet er – og skal også være – den centrale faktor i ressourceproduktivitet og cirkulær økonomi. Et stort skridt ville være, hvis priserne på nye råvarer nærmede sig et niveau, hvor de faktisk afspejler de reelle samfundsøkonomiske omkostninger. Det er således vigtigt, at den cirkulære økonomi ikke blot søges opnået via skærpede krav til håndteringen af affaldsressourcer – og i affaldsreglerne. Mange andre håndtag bør tages i brug sideløbende – på andre ressortområder.

Det er samtidig vigtigt, at Kommissionen bevarer fokus på *ens implementering og håndhævelse* af EU's affaldslovgivning i medlemsstaterne. Kommissionen vurderer selv, at et højt antal medlemsstater ikke lever op til de nuværende krav i affaldsdirektivet. Kommissionen bør fokusere på, at de foreslåede initiativer ikke skaber endnu større divergens mellem medlemsstaternes affaldshåndtering.

EU-Kommissionen foreslår en målsætning om, at ressourceproduktiviteten i EU skal være øget med 30 pct. i 2030. Fin ambition, men *det metodiske grundlag* for, hvordan ressourceproduktivitet kan opgøres, er vigtig. Den foreslåede vægtbaserede indikator, hvor ressourceforbrug (RMC) sættes i forhold til BNP, er ikke optimal, da den ikke tager højde for værdien af ressourcen både hvad angår pris, sårbarhed og miljøeffekt. Målsætningen bør desuden knyttes sammen med politiske målsætninger på andre ressortområder i EU.

Endelig er det vigtigt at påpege, at etableringen af en cirkulær økonomi ikke bør drukne i etableringen af nye *byrdefulde indrapporterings- og registreringssystemer* for virksomheder og myndigheder. Dette vil på ingen måde fremme europæiske virksomheders konkurrenceevne eller opbakning.

Forslag til direktiv om ændring af en række direktiver om affald

Ét af redskaberne til mere ressourceeffektivitet og cirkulær økonomi er krav om øget forebyggelse, øget genbrug og øget genanvendelse. EU-Kommissionen har i forlængelse af meddelelsen foreslået ændringer i en række direktiver om affald i overensstemmelse hermed.

De foreslåede *mål* er - så vidt ARI kan vurdere – meget ambitiøse. Dette støtter ARI.

Ét forhold er de høje procentsatser, ét andet er brugen af *egentlige genanvendelsesmål* i stedet for indsamlingsmål. Genanvendelsesmål er i princippet at foretrække frem for indsamlingsmål, idet de viser et mere reelt billede af størrelsen af genanvendte ressourcer. ARI er dog bekymret for den dataregistrering og –rapportering, der følger med.

De høje procentsatser sammenholdt med omlægningen til genanvendelsesmål gør det dog svært at vurdere, om den rigtige balance mellem de forskellige behandlingsmetoder er fundet? Det er vigtigt, at vi ved, hvor store ambitioner, der lægges op til, og at den høje andel af genanvendelse ikke resulterer i en lav kvalitet i genanvendelsen.

Hvis en effektiv ressourceudnyttelse skal resultere i omkostningsbesparelser, forsyningsikkerhed og forbedret konkurrenceevne for danske og europæiske virksomheder, skal vi fokusere på genanvendelsen af de rigtige materialer og mængder, da det ellers ikke bliver til fordel for både miljøet og virksomhedernes indtjening. Spørgsmålet er om ”dette balancepunkt” er fundet med EU-Kommissionens udspil?

En række *nye definitioner* – primært til brug for de nye mål – er foreslået. Det er vigtigt, at målene og de tilhørende fraktioner opfattes ens på tværs af Europa, og ARI støtter derfor forslagene. Dog forekommer definitionen på ”madspild” for uspecifik. Begrebet kan fortsat give anledning til forvirring.

I direktivforslaget anføres det, at det er op til medlemsstaterne at udvikle og indføre *producentansvar* ud fra minimumsbetragtningerne i bilag VII. ARI kan ikke støtte, at samtlige krav defineres nationalt. Eksempelvis bør krav til produktdesign med fokus på adskillelses- og genanvendelsesmulighederne som minimum defineres på EU-niveau.

ARI står naturligvis til rådighed for en uddybning af dette høringssvar. Vi vil samtidig anmode Miljøstyrelsen om at sikre en dialog om direktivforslaget fremadrettet. Den danske holdning til direktivforslaget bør være konstruktiv, og vi vil gerne bidrage til udformningen af konkrete alternativer på de områder, hvor der ikke er støtte til direktivforslaget.

Med venlig hilsen

Marianne Munch Jensen

Sekretariatsleder i Affalds- og Ressourceindustrien

(+45) 3377 3939

(+45) 5151 9874 (Mobil)

mamj@di.dk

ari.di.dk

1. september 2011

NOAH's høringssvar til EU-Kommissionens meddelelse om cirkulær økonomi og direktiv om revision af målsætninger mv. i diverse affaldsdirektiver

NOAH byder EU's initiativ om at effektivisere ressourceforbruget velkommen. Vi anser initiativet som en del af den nuværende udvikling, hvor flere og flere erkender, at vores nuværende model for økonomi og ressourceforbrug er uholdbar.

EU – Danmark i særdeleshed – lever over evne i forhold til jordens kapacitet. Alligevel er økonomi og samfund afhængig af billige og rigelige ressourcer. Prisen på naturressourcer er dog steget med over 150 % de sidste ti år¹, og der viser sig nu konkurrencefordele ved at reducere forbruget af ressourcer. Noget sværere er det at erkende, at et lavere ressourceforbrug også er en rejse væk fra en livsstil, der er baseret på miljømæssig og social ødelæggelse.

Danmark er et af de lande, der forbruger allermost i verden². Vi er nettoimportør af naturressourcer, som kommer fra mange andre lande, heriblandt især fattigere, mindre forbrugende lande. Dette overforbrug fører til forurening, afskovning, tab af biodiversitet, klimaforandringer, jordtyveri, menneskeretskrænkelser samt andre miljømæssige og sociale problemer. Konsekvenser som bør tages alvorligt i udformningen af dansk politik.

Derudover er Danmark det EU-land, der producerer mest affald. Hver dansker producerer årligt 668 kilo affald mod et gennemsnit i EU på 488 kilo³. Miljøministeriet har indtil nu udarbejdet "Danmark uden affald", en strategi for affaldshåndtering. Den er vigtig, når man tager det høje niveau af affald, der ender i forbrændingen, i betragtning, selvom den langt fra er nok.

Danmark må med det høje ressourceforbrug og landets mere eller mindre fejlede affaldspolitik bevæge sig op i front i kampen om at reducere de skadelige konsekvenser af overforbruget. Vi er skuffede over, at Danmark, ikke har været mere offensiv i forhold til EU's strategi, både på EU-plan og nationalt. En strategi for affaldsforebyggelse skulle have været offentliggjort senest d. 12. december 2013⁴, men den er endnu ikke offentliggjort.

¹ McKinsey (2011) http://www.mckinsey.com/features/resource_revolution

² Tukker, Arnold et al. (2014). The Global Resource Footprint of Nations. <http://creea.eu/index.php/7-project/8-creea-booklet>

³ Eurostat, 2012: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/waste/data/main_tables

⁴ DIREKTIV 2008/98/EF, artikel 29, stk. 1. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32008L0098>

Udover miljømæssige forbedringer ved en omstilling, vil der også være økonomiske fordele. Undersøgelser viser, at EU-virksomheder kan opnå en estimeret årlig gevinst på 640 milliarder EURO⁵. Der er med andre ord ingen undskyldninger for ikke at iværksætte en ambitiøs strategi.

Den økonomiske model, der vil skabe mere vækst gennem mere forbrug er forældet og skadelig, mens en ressourceeffektiv cirkulær økonomi med en reel reduktion af miljøskadeligt forbrug er fremtiden. Der er alt at vinde og intet at tabe ved at gå forrest og være mest ambitiøs. Vi anerkender derfor den overordnede tanke i kommissionens meddelelse om cirkulær økonomi, men de konkrete initiativer og målsætninger lader dog meget tilbage at ønske.

Indikatorer og mål

Danmark og EU vil ikke få en effektiv politik for ressourceforbrug, før vi begynder at måle mængde og type, af de ressourcer vi forbruger. Vi kan ikke forvalte noget, vi ikke måler.

Desværre imødekommer kommissionens samlede pakke om cirkulære økonomi ikke dette problem. Hovedindikatoren, der er foreslået af kommissionen - ressourceproduktivitetsindikatoren - vil levere skævvredne resultater. Eksempelvis vil lande med en høj BNP se ud til at være mere ressourceeffektive end lande med lavere BNP. Desuden har man ignoreret indikatorer for begrænsede ressourcer som land og vand.

NOAH anbefaler at Danmark arbejder for følgende:

- At land-, vand-, kulstof- og materiale-fodaftryk bliver overordnede indikatorer, og at konkrete mål for hver af disse defineres. Land, vand, kulstof og materialer er alle relevante overordnede indikator-kategorier til at måle forbruget af ressourcer, som giver mulighed for at monitorere ændringer i den miljømæssige påvirkning.

- At de fire fodaftryk indgår i nationale vurderinger af indvirkning af nye politikker. At anvende indikatorer for land-, vand-, kulstof- og materiale-fodaftryk i forhold til indvirkning vil hjælpe med at vurdere, om en ny politik vil øge eller reducere forbruget af naturressourcer.

Derudover bør regeringen finde midlerne til at lave et grønt nationalregnskab gennem Danmarks Statistik, der har tilkendegivet, at de har metoderne og viljen, men mangler finansiering⁶.

Omstilling af økonomien

Vi støtter Europakommissionens holdning om, at en ambitiøs omstilling af økonomien er nødvendig⁷.

I den nuværende økonomiske politik har kortsigtede finansielle mål alt for stor indflydelse i forhold til langsigtede, ansvarlige hensyn til miljø og klima. Vi anbefaler derfor, at man anvender begrebet om

⁵ European Commission (2013) The opportunities to business of improving resource efficiency http://ec.europa.eu/environment/enveco/resource_efficiency/pdf/report_opportunities.pdf

⁶ <http://www.information.dk/504370>

⁷ Europakommissionen (2011). Køreplanen for et ressourceeffektivt Europa. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/HTML/?uri=CELEX:52011DC0571&from=EN>

integration af miljøhensyn i politikudviklingen, både i EU og i Danmark. Det kan man bl.a. gøre ved at sørge for at anvende de fire indikatorer, når man vurderer miljøbelastningen af nye politikker.

Det nuværende skattesystem gør ikke nok for at belønne virksomheder, der har en cirkulær tilgang til produkter, og dermed risikerer man at låse hele økonomien fast i en lineær produktionsform. Et godt sted at starte ville være at flytte beskatning fra arbejde til miljøbelastende forbrug. Det vil både gavne miljø, klima og beskæftigelse. Man bør også benytte en differentieret moms til at belønne virksomheder og produkter med den rette miljømæssige profil.

Desuden er det vigtigt, at man fjerner miljøskadelige statslige støtteordninger, og evt. sørger for at disse støttemidler i stedet mærkes til andre foretagender, der reducerer vores ressourceforbrug.

Regeringen bør aktivt søge at fremme genbrug, genanvendelse samt forretningsformer, der baserer sig på leasing eller leje frem for ejerskab.

Affald

Det er essentielt, at Danmark gør op med forbrænding af affald, hvor vi spilder værdifulde og knappe ressourcer. Derfor er Kommissionens pakke om cirkulære økonomi pakke på sin vis positive, men desværre viser "Danmark uden affald" en udvikling, hvor affaldsmængderne stiger hurtigere end målene for øget genanvendelse.

Det er vigtigt, at forbuddet mod deponering bliver suppleret af et forbud mod affaldsforbrænding, ellers risikerer man blot, som tilfældet er i Danmark, at stadig mere affald bliver sendt til forbrænding på trods af arbejdet for øget genanvendelse.

Den danske regering kan passende arbejde for, at produkter og materialer, som pt. deponeres i Danmark, forbydes i det indre marked. For eksempel er det officiel dansk affaldspolitik, at blød PVC og trykimprægneret træ mm. deponeres, hvorfor Danmark burde arbejde for, at disse materialer bliver fjernet fra det Europæiske marked. Alternativerne findes! Det er udtryk for manglende sammenhæng mellem produkt- og affaldslovgivningen, når man tillader produkter på markedet, som er så skadelige i affaldsfasen, at der ikke er anden udvej end deponi.

Vi støtter Kommissionens overordnede ønske om, at organisk affald skal udnyttes på den mest ressourceeffektive måde. Det er dog vigtigt, at en udnyttelse af biomassen ikke medfører en ophobning af tungmetaller og andre problematiske stoffer i landbrugsjorden. Miljø- og sundhedskrav til produkter kan være med til at reducere spredning af disse stoffer med affalds-biomasse. Vi er derudover bekymret for, at udnyttelse af affalds-biomasse bliver et skalkeskjul for, at landbruget får yderligere statsstøtte. Denne gang i form af støtte til at udvikle en teknologi, som kan gøre gylle nemmere at håndtere, under dække af at gylle kan producere miljøvenlig energi. Gylle er ikke særligt energiholdigt, bl.a. derfor skal det blandes med mere energiholdig biomasse, som f.eks. organisk affald, før produktionen biogas-produktion bliver rentabel. Vi foreslår et moratorium for støtte til kommercielle værker, som blander organisk affald med halm og gylle, da der ikke er overblik over alternative teknologier og de miljømæssige konsekvenser ved at lade gylle og halm indgå i håndteringen af organisk affald. Desuden er vi af den opfattelse, at den rigelige statsstøtte til det konventionelle landbrug skævrider markedet i en forkert retning. Et kulstofbaseret indikatorsæt vil kunne skabe mere klarhed over de miljømæssige konsekvenser af støtteordninger til udnyttelse af

biomasse, og der vil blive skabt et bedre grundlag for at målrette en evt. støtte mod tiltag, som gavner miljø og klima.

Udvidet producentansvar

Udvidet ansvarlighed for produkter er et redskab, som EU-medlemslande kan bruge i henhold til Affaldsdirektivet⁸. Det kan være et rigtigt effektivt redskab til at fremme genbrug og genanvendelse.

WRAP UK har beregnet, at over 80 % af et produkts miljømæssige belastning bliver bestemt på stadiet for produktets design. Derfor kan krav til virksomheder om ecodesign medvirke til at beholde værdifulde ressourcer betydeligt længere i kredsløbet⁹.

Et svagt punkt ved Kommissionens meddelelse om cirkulær økonomi er, at en meget stor andel af EU's forbrug af produkter og materialer bliver importeret fra tredjelande. Det er derfor ikke nok at sende signaler og stille krav til EU's virksomheder.

Der bør stilles langt mere vidtrækkende krav til producenter om at producere produkter, der har en lang holdbarhed, og hvor værdifulde ressourcer nemt kan udvindes igen, så de kan genanvendes i nye produkter. En udvidet garantiordning med krav om længere garanti på produkter kan øge incitamentet til at producere produkter med længere holdbarhed.

Vi, som stort set alle andre, støtter at forbrugerne bliver støttet i at tage informerede valg med hensyn til miljømæssige aspekter. Vi mener dog, at forbrugerne, uanset om de bruger tid på at skaffe den nødvendige viden, skal beskyttes mod de produkter, som belaster miljøet mest.

Desværre stiller EU pt. kun ganske få og beskedne miljømæssige krav til produkter og produktion. Og kun få specifikke produktkategorier, dvs. enkelte energiforbrugende apparater mm. er inkluderet i Ecodesign-direktivet. Kriterierne for produkter med miljømærkerne Blomsten og Svanen, Green Public Procurement (GPP) osv. giver et godt udgangspunkt for, hvad der kan stilles af krav til produkter, hvad angår miljømæssige forhold i produktions-, forbrugs- og affaldsfaserne. Kommissionen bør derfor, som led i bestræbelserne på at opnå en cirkulær økonomi, sikre, at disse kriterier bliver mindstekrav inden for en fastsat årrække. Det vil sikre borgerne bedre mod at købe de produkter, som belaster miljøet mest, og det vil give GPP og Ecolabel-organisationerne bedre mulighed for at fastsætte strammere krav. Desuden bør Ecodesign-direktivet suppleres med foranstaltninger, som stiller fælles EU-krav til langt flere produktkategorier end energirelaterede produkter.

Med venlig hilsen

På vegne af NOAH Ressourcer og Forbrug,

Thomas Jazrawi og Jacob Sørensen

⁸ DIREKTIV 2008/98/EF, artikel 8. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/HTML/?uri=CELEX:32008L0098&from=EN>

⁹ House of Commons Environmental Audit Committee (2014): Growing a Circular Economy – Ending the Throwaway Society. <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201415/cmselect/cmenvaud/214/214.pdf>

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

Email: mst@mst.dk,

Løsning, den 3. september 2014

Høringssvar: Cirkulær økonomi; j.nr. MST-7719-00052

Daka Denmark støtter op om initiativet med cirkulær økonomi, både fordi det sikrer en bæredygtig udvikling i vort samfund. Men også fordi det medvirker til nogle mere præcise og ensartede drivere for udviklingen i Europa og dermed på sigt giver stabile rammevilkår for nye og spændende investeringer i behandlingsteknologier og dermed nye produkter.

Med vort høringsvar har vi oplistet nogle punkter, som vi mener er nødvendige for at sikre rammevilkår, og dermed på sigt et marked til de investeringer vi fortager i både udvikling og anlæg. Men vi stiller også nogle mere praktiske relevante spørgsmål i forhold til de foreslåede ændringer i affaldsloven.

Udarbejde værktøjer, der kan definere bedst anvendelse af affaldsressourcer.

Selv om affaldshierarkiet definerer, hvorledes affaldsstrømme skal håndteres, anvendes f.eks. LCA analyser ofte som eneste analyse værktøj i forbindelse med valg af teknologi eller blot til at nedgradere en affaldsstrøm fra f.eks. genanvendelse til nyttiggørelse.

Der burde indføres et koncept som kendes fra BAT (Best Available Techniques), der kontrolleres af BREF. Konceptet skal omhandle **best available use** (BAU) og håndteres som BAT bliver håndteret i BREF.

Selv om hele processen gennem BREF konceptet er tungt og langsomt, vil et BAU system give en blåstempling af de måder EU ønsker specifikke affaldsstrømme genanvendt. Hvilket vil fremme risikoviljen til at udvikle og investere i teknologier, da man så er mere sikker på, at der er et reelt behov og dermed marked i hele EU.

Daka Denmark A/S
Dakavej 10
DK-8723 Løsning
Denmark
Tel. +45 7674 5111
Fax +45 7674 5110
www.daka.dk

Modsat i dag tør mange virksomheder ikke igangsætte nye banebrydende koncepter, da de nationale målsætninger ofte er meget forskellige og affaldsressurser har det med at følge strømmen mod den billigste løsning, der tilbydes et uvilkårligt sted i verden. Med det resultat at et forventet marked kan forsvinde på meget kort tid.

For at kunne vælge den samfundsmæssige bedste udnyttelse af en affaldsstrøm, skal der udvikles nogle værktøjer som kan supplere LCA analyser. Værktøjer som både omhandler resursebehov på kort og lang sigt, forsyningssikkerhed, geopolitiske forhold og økonomi både direkte men også set som mere langsigtede tanker fra den cirkulære økonomi.

Eksempler på affaldsstrømme hvor marked og nationale rammebetingelser flytter mellem genanvendelse og nyttiggørelse:

- Biogas er for tiden ”in” og løsningen på at sikre genanvendelse. Men er dette nu det bedste valg for alle de organiske affaldsressurser. Måske skaber nogle fraktioner i bioaffaldet mere værdi, hvis disse anvendes til foder, biokemiske produkter eller diesel produktion.
- Eksport af materialer fra affaldsstrømme som f.eks. plast og metaller både internt i EU og ud af EU er tydelige eksempler på, hvorledes affaldsressurser ledes til den økonomisk billigste løsning.

Krav om obligatorisk indsamling af bioaffald

I målsætningen til cirkulær økonomi, skal der inden 2025 være obligatorisk indsamling af organisk affald fra husholdninger.

Målet burde være obligatorisk (separat) indsamling af alt bioaffald både fra private og erhverv selv ned til små relative mængder.

Dette vil øge kvaliteten og dermed genanvendelse og muligheder fra den tørre fraktion. Men ikke mindst vil den potentielle mængde af organisk affald nok fordobles og dermed øge udnyttelsen af ressourcer som fosfor og kulstof. Øges mængden regionalt, opnås den kritiske mængde hurtigere, hvilket vil motivere til at der investeres i mere effektive behandlingsanlæg og bio-fabrikker.

Væsentligt spørgsmål i forbindelse med ændring af Affaldsdirektivet

I definition på genanvendelse og beregning af denne kan det være tvivlsomt, hvorledes dette skal gøres for følgende punkter:

- Er indsamlet madaffald, der oparbejdes til foder f.eks. til grise, mink eller Pet at betragte som genanvendelse?
 - Når fødevarer tiltænkt til menneskeføde, kasseres og anvendes direkte til føde i animalsk produktion, er dette så at betragte som fødevarespild ?
 - Og hvis det bruges til foder, tæller dette med i målene om reduktion af fødevarer affald med 30% i 2025 ?
- Ved beregning af genanvendelses procent og effektivitet skal der i fremtiden fokuseres på output efter endt oparbejdning. Hvilket kan give en række udfordringer jævnfør understående punkter:
 - Organiske fødevarer indeholder typisk 70% vand, hvis disse f.eks. tørres og presses i piller til foder, er output ca. 30% i forhold til input.
Er genanvendelses procent så 30% eller kan man lave en beregning ud fra tørstof på både input og output ?
 - Når fosfor genanvendes/udvindes i f.eks. aske fra produktion af energi produceret af biomasse (træ og halm). Hvorledes beregnes genanvendelse her ?
Er det kg biomasse (inkl. vand) divideret med kg udvundet fosfor, er det kg aske divideret med kg udvundet fosfor eller ?
 - Når både kulstof og næringsstoffer anvendes i landbruget efter endt nyttiggørelse i f.eks. biogasanlæg eller kommer som afledt produkt fra produktion af biodiesel. Hvorledes skal genanvendelses procent så beregnes og ?

Konklusion på ovennævnte spørgsmål må være tydelig i det nye affaldsdirektiv eller vejledninger til dette. Også gerne defineres relativt hurtigt, da dette kan have betydning for, hvilket valg der tages i fremtiden.

Ny definering for kommunalt affald

I udkastet defineres affald fra små og mellem store virksomheder under 250 ansatte som kommunalt affald, hvis det indsamles på vegne af en kommune.

Set i dansk kontekst kan dette give alvorlige konsekvenser for den private sektor, der arbejder med affaldshåndtering, hvis danske kommuner kan tvinge virksomheder under 250 ansatte og dermed detailhandel og restauranter ind under de kommende kommunale ordninger for indsamling og håndtering af kildesorteret organisk dagrenovation.

Modsat burde der i "cirkulære økonomi" sikres, at bioaffald oparbejdes af den private sektor, fordi den nødvendige kritiske mængde ikke findes i en kommune alene men skal indsamles over et større regionalt område.

Med venlig hilsen
Daka Denmark A/S

Per Dunkelskov Thomsen
Logistikdirektør

Bjarne Foged Larsen
ReFood project manager

Jette Blendstrup Sørensen

Fra: Vivi Jalsøe <VJ@teknig.dk>
Sendt: 12. august 2014 08:49
Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Emne: Sagsnr. MST-7719-00052

Sagsnr. MST-7719-00052

Tak for det i høring fremsendte forslag til direktiv og revision af målsætninger m.v. i diverse affaldsdirektiver.

I den foreslåede option 2 indgår skabelse af tredjepartskontrollerede registre om indsamling og håndtering af affald.

For TEKNIQ er det afgørende, at der ikke pålægges virksomhederne nye administrative byrder, fx til indberetning og tredjepartskontrol.

Med venlig hilsen
Jan Ekse Schmidt
Underdirektør

Vivi Jalsøe, Direktionssekretær

Direkte 7741 1568 vi@teknig.dk

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Telefon 4343 6000
Fax 4343 2103

teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

TEKNIQ
INSTALLATIONENS ERHVERV

TEKNIQ repræsenterer ca. 1.800 tekniske installationsvirksomheder. Installationsbranchen beskæftiger i alt 40.000 medarbejdere og har en samlet årlig omsætning på ca. 40 mia. kr. Medlemsvirksomhederne beskæftiger sig med tekniske installationer i byggeriet. Det gælder både traditionelle områder inden for el, vand og varme og andre områder som intelligente bygningsinstallationer (IBI), indeklima og ventilation, tele- og datakommunikation, automatisering, sikring og overvågning, sprinkling, tag- og facadearbejde, energieffektivisering samt vedvarende energi.

Follow us on

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

København, 4. august 2014

Høring af EU meddelelse om cirkulær økonomi mv. - MST-7719-00052.

Plastindustrien har følgende kommentarer til EU Kommissionens meddelelse om en cirkulær økonomi med tilhørende bilag:

Plast er et værdifuldt materiale, som kan genanvendes mange gange til fordel for miljø og økonomi. Det er derfor positivt, at EU Kommissionen i sin meddelelse om cirkulær økonomi tager initiativer, der gør op med deponering og i stedet fremmer indsatsen for at øge genanvendelsen af affald, herunder plastaffald.

I ændringsforslaget til emballagedirektivet (COM (2014) 397 final) stilles forslag om nye genanvendelsesmål for plastemballageaffald. De nye mål på 45 % og 60 % i hhv. 2020 og 2025 vurderer vi som meget ambitiøse – særligt set i en dansk kontekst, hvor Danmark (Plastics Europe, 2012) genanvender omkring 27 % af plastemballagen. Det er vores vurdering, at regeringens ressourcestrategi ikke i tilstrækkelig grad understøtter Kommissionens foreslåede, ambitiøse mål.

Vi støtter Kommissionens bestræbelse på at øge pålideligheden og konsistensen af de affaldsdata, der indsamles i EU ved at indføre en harmoniseret beregningsmetode. Vi ser dog med bekymring på forslaget om at kombinere de nye og meget ambitiøse genanvendelsesmål for plastemballage med en ny beregningsmetode, der baseres på output. Ved at skifte fra en input- til en outputbaseret beregningsmetode **og samtidig** skærpe genanvendelsesmålene, drives plastgenanvenderne til i endnu højere grad at fokusere på kvantitet frem for at øge kvaliteten af genanvendelsen. Særligt hvad angår plastemballage fra husholdningerne vil de nye genanvendelsesmål stille endog meget store krav til kommunernes indsamling og sortering. For at kunne øge genanvendelsen af plastemballage fra husholdningerne, skal emballageaffaldet oparbejdes til en sådan kvalitet, at det reelt kan afsættes som råvare, hvilket ikke sker i tilstrækkelig grad i dag, hvor kun knap 11 % af plastemballagen fra husholdningerne genanvendes.

Vi mener, at det er afgørende for at kunne nå målet om 0-deponi, at energiudnyttelse med høj energieffektivitet som en behandlingsløsning fastholdes for de plastaffaldsfraktioner, som er af en sådan ringe kvalitet, at genanvendelse ikke giver miljømæssig eller økonomisk mening. Energiudnyttelse af de ringeste plastfraktioner bidrager til energiforsyningen og erstatter brugen af fossile brændsler i EU.

Vi finder, at der er behov for en debat på europæisk plan om, hvordan vi sikrer den mest hensigtsmæssige nyttiggørelse af plastaffald med udgangspunkt i miljø, økonomi, og sociale aspekter. Kriterier som infrastruktur, kvaliteten af plastaffaldet, markedsmuligheder og efterspørgsel bør indgå i beslutningen om, hvorvidt en specifik plastaffaldsstrøm mest hensigtsmæssigt genanvendes eller energiudnyttes.

Med venlig hilsen

Helle Fabiansen

Jette Blendstrup Sørensen

Fra: Dansk Arbejdsgiverforening <DA@da.dk>
Sendt: 4. juli 2014 09:54
Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Emne: SV: HØRING: Høring af meddelelse om cirkulær økonomi og direktiv om revision af målsætninger mv. i diverse affaldsdirektiver - frist onsdag d. 3. september 2014

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af g.d. vedrørende ovennævnte skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Elise S. Hansen
Chefsekretær

Fra: Jette Blendstrup Sørensen [mailto:jebis@mst.dk] **På vegne af** MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse

Sendt: 3. juli 2014 19:53

Til: Arbejdstilsynet; brs@brs.dk; BM Postkasse; dt@fatatilsynet.dk; dce@au.dk; Energistyrelsens officielle postkasse; 1-DEP Erhvervs- og Vækstministeriets officielle postkasse; erst@erst.dk; Finansministeriets postkasse; fbe@mil.dk; fvst@fvst.dk; geus@geus.dk; jm@jm.dk; KEBMIN - Klima-, Energi- og Bygningsministeriet; 1 - KFST Officiel hovedpostkasse; kdi@kyst.dk; MBBL Hovedpostkasse; D-DEP - enhedspostkasse; fvm@fvm.dk; sum@sum.dk; skm@skm.dk; trm@trm.dk; um@um.dk; oim@oim.dk; Kulturstyrelsen-Hovedpostkassen; NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse; GST - Geodatastyrelsens hovedpostkasse; regioner@regioner.dk; kl@kl.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; atvmail@atv.dk; peter@akdgruppen.dk; akf@akf.dk; ae@ae.dk; ari@di.dk; arla@aralfoods.com; ai@asfaltindustrien.dk; bat@batkartellet.dk; info@batteri.dk; bl@bl.dk; biogas@lf.dk; bfe@bfe.dk; kuj@lf.dk; kontakt@bryggeriforeningen.dk; info@byggesoc.dk; forbrugerservice@carlsberg.dk; info@concito.dk; coop@coop.dk; info@cphcleantech.com; hello@cradlepeople.dk; s-engros@dagrofa.net; dakofa@dakofa.dk; dn@dn.dk; d-r-c@d-r-c.dk; mail@danskaffaldsforening.dk; Dansk Arbejdsgiverforening; info@danskbyggeri.dk; sekretariat@dagligvareleverandorerne.dk; de@de.dk; lfl@danskobil.dk; info@danskenergi.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk; dhs@dhs.dk; metal@danskmetal.dk; info@dpa-system.dk; info@dansk-retursystem.dk; dansk.standard@ds.dk; mp.dsi@dsg.dk; dtl@dtl-dk.dk; mail@danskeadvokater.dk; sekretariat@ale.dk; danva@danva.dk; bmi@bilimp.dk; dsk@dk.dk; info@ecocouncil.dk; Di@di.dk; info@dpa-system.dk; elretur@elretur.dk; info@emballageindustrien.dk; martin.therkelsen@erp-recycling.org; 3f@3f.dk; feha@feha.dk; mail@finansraadet.dk; fbr@fbr.dk; info@forcetechnology.com; mtc@agropark.dk; Kc@skaf-net.dk; fri@frinet.dk; fp@forsikringogpension.dk; fr@friluftstraadet.dk; info@foedevarebanken.dk; nnf@nnf.dk; gi@genvindingsindustrien.dk; info.dk@greenpeace.org; info@gts-net.dk; horsta@horesta.dk; post@hancock.dk; softdrinks@hansenco.dk; post@harboes-bryggeri.dk; 44gs@hk.dk; Hvr@hvr.dk; info@forbrugerkemi.dk; Ida@ida.dk; itb@itb.dk; itek@di.dk; gp@kost.dk; hoering@lf.dk; lo@lo.dk; lars.abel@europeanadvisers.com; jb@lwf.nu; medico@medicoindustrien.dk; sekretariat@metalemballage.dk; metro@metro.dk; info@nbl-landsforening.dk; Noah@noah.dk; sekretariat@parcelhus.dk; peter@skafted.dk; pd@plast.dk; mail@realkreditforeningen.dk; rkr@rkr.dk; helmut.minor@rene-europe.com; returbar@returbar.dk; info@rigsrevisionen.dk; kbh@sbsby.dk; info@stopspildafmad.dk; tekniq@tekniq.dk; info@teknologisk.dk; mail@theobrandt.dk; veltek@veltek.dk; vsod@vsod.dk; wwf@wwf.dk; kontakt@regionmidtjylland.dk; kontakt@regionsyddanmark.dk; region@rn.dk; regionh@regionh.dk; regionsjaelland@regionsjaelland.dk; assens@assens.dk; fmk@faaborgmidtfyn.dk; kommune@kerteminde.dk; kommune@nyborg.dk; kommunen@billund.dk; kommunen@fredericia.dk; kommunen@kolding.dk; middelfart@middelfart.dk; odense@odense.dk; post@aeroekommune.dk; post@haderslev.dk; post@langelandkommune.dk; post@nordfynskommune.dk; post@vejenkom.dk; post@vejle.dk; post@aabenraa.dk; raadhuset@esbjergkommune.dk; raadhuset@fanoe.dk; svendborg@svendborg.dk; toender@toender.dk; vardekommune@varde.dk; Åå Sønderborg Kommune (sikker email) - www.sonderborg.dk (raadhus@sonderborg.dk); albertslund@albertslund.dk; balkom@balk.dk; brondby@brondby.dk; dragoer@dragoer.dk; epost@frederikssund.dk; fredensborg@fredensborg.dk; furesoe@furesoe.dk; gentofte@gentofte.dk; glostrup.kommune@glostrup.dk; gribskov@gribskov.dk; herlev@herlev.dk; hillerod@hillerod.dk; hvidovre@hvidovre.dk; ishojkommune@ishoj.dk; kommune@egekom.dk; kommune@htk.dk; kommune@vallensbaek.dk; kommunen@alleroed.dk; kommunen@gladsaxe.dk; kommunen@horsholm.dk; kommunen@taarnby.dk; lyngby@ltk.dk; mail@halsnaes.dk; mail@helsingor.dk; okf@okf.kk.dk; post@brk.dk; rk@rk.dk; rudersdal@rudersdal.dk; raadhuset@frederiksberg.dk; favrskov@favrskov.dk; horsens.kommune@horsens.dk; kommune@samsoe.dk; kommunen@herring.dk; kommunen@holstebro.dk;

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

Journalnr. MST-7719-00052

Høringsvar på Cirkulær økonomi og direktiv om revision af målsætninger mv. i diverse affaldsdirektiver.

Miljøstyrelsen har den 3. juli 2014 udsendt "Høring af meddelelse om cirkulær økonomi og direktiv om revision af målsætninger mv. i diverse affaldsdirektiver". Med følgende høringssvar ønsker Brancheforeningen for genanvendelse af organiske ressourcer til jordbrugsformål (BGORJ) at komme med nogle kommentarer, som ønskes indarbejdet i det endelige materiale. Høringsmaterialet har været rundsendt til medlemskredsen for input samt har været behandlet på et bestyrelsesmøde.

Generelt

BGORJ hilser revisionen velkommen og ser positivt på, at der kommer ekstra fokus på den cirkulære økonomi og at affaldsdirektiverne er opdaterede og retvisende. Revisionen er med til at sikre, at der fremadrettet også vil foreligge en gennemarbejdet, tidssvarende og et præcist grundlag til at sikre, at vi i fremtiden i højere grad sikrer, at der sker en recirkulering af vore restprodukter på et fagligt grundlag, og derved skaber en mere bæredygtig produktion.

Spildevandsslam – en gennemtestet og miljø sikker gødningsressource

I høringmaterialet – og i særdeleshed i dokumentet "Evaluering af de 5 affaldsdirektiver" side 60 til 62 – kan man få den opfattelse, at spildevandsslam tilgår landbrugsjord på baggrund af et forældet direktiv med alt for høje grænseværdier og uden at der er taget stilling til de nye affaldsstoffer, som vores moderne samfund genererer. BGORJ vil gerne med dette høringssvar påpege, at dette ikke er korrekt. Tværtimod er spildevandsslam løbende genstand for mange undersøgelser og forskningsprojekter, hvis mål er at klarlægge spildevandsslam og dens påvirkning på miljøet. I det følgende vil der blive givet nogle eksempler på disse grundige forskningsresultater udført af kompetente forskere på diverse universiteter.

Medicinrester:

Det anføres med mellemrum, at der er risiko for, at spildevandsslam indeholder medicinrester, som kan påvirke miljøet ved udbringning af spildevandsslam på landbrugsjord. Dette er ikke korrekt.

- Det norske "Vitenskapskomiteen for mattrygghet" udførte i 2010 den hidtil største undersøgelse af medicinrester i spildevandsslam. 1.400 forskellige lægemidler blev undersøgt, og resultatet var, at der ikke var anledning til bekymring. Resultaterne kan læses i "Risk assessment of contaminants in sewage sludge applied on Norwegian soils"

Tungmetaller:

Der er ligeledes lavet en lang række undersøgelser, der viser, at med de gældende (danske) grænseværdier er der ingen grund til bekymring for ophobning af tungmetaller i hverken jorden eller afgrøderne. Af grundige langtidsforsøg, hvor den kumulerede effekt undersøges, kan nævnes Københavns Universitets Crusialforsøg, hvor der siden 2003 er tilført forskellige mængder spildevandsslam til fastliggende parceller, hvorved den kumulerede effekt er blevet undersøgt. Der er bl.a. tilført gearede mængder, således der hurtigt er opnået en tilstand svarende til 100 års tildeling af spildevandsslam. Resultaterne til dato har ikke givet anledning til bekymring – se blandt andet indlæg fra Phd. studerende Jonas Duus Stevens Lekfeldt på BGORJ's årsmøde i 2014 (vedlagt som bilag) og Lektor Jakob Magids "Notat om spildevandsslam – risikovurderinger og gødningsværdi", der også indeholder et internationalt litteraturstudie (vedlagt som bilag). Resultaterne viser således, at der ikke sker en ophobning af tungmetaller i jorden. Samme resultat fremkommer i "Risk assessment of contaminants in sewage sludge applied on Norwegian soils".

- Det skal også påpeges, at der er tungmetaller i andre gødningstyper. Således er grænseværdien i handelsgødning for f.eks. cadmium højere end grænseværdien for cadmium i spildevandsslam. Dette synliggør, at grænseværdierne for restprodukter er meget lav, og at der derfor ikke er en risiko for ophobning i landbrugsjorden.

Livscyklusanalyse:

I høringsmaterialet fremgår det, at spildevandsslam bør brændes, hvorefter fosforen skal trækkes ud af asken. COWI lavede for Miljøstyrelsen en Livscyklusanalyse for spildevandsslam for 13 forskellige behandlinger af spildevandsslam. Resultatet var her, at der ikke var én behandling, der var bedre end de andre. I undersøgelsen kom man således ikke frem til, at afbrænding af slam var en bedre (men en meget dyrere) løsning end den traditionelle landbrugsløsning.

Generelt:

I høringsmaterialet – og i særdeleshed i dokumentet "Evaluering af de 5 affaldsdirektiver" side 60 til 62 – kan man få den opfattelse, at grænseværdierne ikke løbende bliver ajourført med nyeste viden på området. BJORJ er helt klar af den opfattelse, at der bliver gjort rigtig meget for at sikre, at nyeste viden til stadighed bliver vurderet af relevant myndighed, og hvis nødvendigt bliver indarbejdet i gældende lovgivning.

Spildevandsslam er meget andet end fosfor:

I høringsmaterialet – og i særdeleshed i dokumentet "Evaluering af de 5 affaldsdirektiver" side 60 til 62, kan man få den opfattelse, at hvis man bare kan pille fosforen ud af spildevandsslammet, så kan resten af produktet destrueres. Dette er ifølge BJORJ en alt for snæver betragtning. Spildevandsslam indeholder bl.a. kvælstof, kalium, svovl, magnesium samt en lang række mikronæringsstoffer, som er nødvendige for optimal plantevækst. Dertil kommer, at en meget stor del af spildevandsslammet består af kulstof. Ved tilførsel af spildevandsslam til landbrugsjorden tilføres jorden en stor mængde organisk materiale, som giver jorden en optimal struktur. Herved forbedres jordens dyrkningsegenskaber, hvorved dyrkningssikkerheden forbedres.

- Det er således BJORJ's holdning, at der alene skal fokuseres på teknologier, der kan trække f.eks. fosfor ud af spildevandsslam, når der er tale om spildevandsslam eller andre restprodukter, der har en egenskab, så det ikke egner sig til landbrugsjorden. BJORJ foreslår derfor, at der fokuseres mere på at forbedre kvaliteten af spildevandsslammet/restprodukter, fremfor alene at trække fosforen ud. Herved genanvendes alle ressourcerne i spildevandsslammet.
- BJORJ håber, at de fremsendte kommentarer kan være med til at sikre et retvisende billede af hvorledes kvaliteten af spildevandsslam er i dag. Derfor ønskes det konkret vurderet, hvorvidt udtryk som bl.a. "... accumulation of heavy metals in agricultural soils", "... safe limits today may be seen as unsafe with growing scientific knowledge about soil and flora interaction", "A proper and full risk assessment on European level has never been undertaken for sewage sludge", fremhævet med fed på side 60-62 i "Evaluering af de 5 affaldsdirektiver" er retvisende.

Krav om obligatorisk indsamling af bioaffald

I målsætningen til cirkulær økonomi, skal der inden 2025 være obligatorisk indsamling af organiske affald fra husholdninger.

- Målet burde være obligatorisk (separat) indsamling af alt bioaffald *både* fra private og erhverv, selv ned til relativt små mængder.

Dette vil øge kvaliteten og dermed genanvendelses mulighederne fra den tørre fraktion. Men ikke mindst vil den potentielle mængde af organisk affald nok

fordobles og dermed øge udnyttelse af ressourcer som fosfor og kulstof. Og øges mængden regionalt, opnås en kritiske mængde hurtigere, hvilket vil motivere til at der investeres i mere effektive behandlingsanlæg.

Afslutning

BGORJ håber, at høringsvaret vil blive brugt konstruktivt. Skulle der på baggrund af ovenstående være behov for spørgsmål eller afklaringer, bedes Miljøstyrelsen kontakte Miljøfaglig Konsulent Erik E. Olesen (eeo@hededanmark.dk, tlf. 21798929) eller undertegnede.

Med venlig hilsen

Sune Aagot Sckerl, formand for BGORJ

Julie Lykke Jacobsen, sekretariatsleder

Bilag medsendt:

Præsentation fra Phd. studerende Jonas Duus Stevens Lekfeldt på BGORJs årsmøde i 2014

Slam – nyt navn følgebrev til MST dec. 2013

Slam notat dec. 2013

UNIVERSITY OF COPENHAGEN

Udvaskning af partikler og tungmetaller og udvikling af mikrobiel kobberresistens på arealer med affaldstilførsel – nye resultater fra KUs fastliggende 'CRUCIAL' markforsøg med by-affald.

Jonas Duus Stevens Lekfeldt, Phd-studerende
Institut for Plante- og Miljøvidenskab
idsl@plen.ku.dk

Vejledere: Jakob Magid, Lars Stoumann Jensen,
Kristian Kofoed Brandt, Ole Nybroe, Peter
Engelund holm & Charlotte Kjærgaard

UNIVERSITY OF COPENHAGEN

'CRUCIAL' markforsøget

MARK 46 - CRUCIAL - PARCELFORDELING

Elvedalsvej	Kløvergræs efterfulgt af sortbrak. I august ses oileræddiffe.	Vårreps																													
		Torvevej																													
		Bløk 1					Bløk 2					Bløk 3																			
		D1	D2	D3	D4	D5	D6	D7	D8	D9	D10	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	B10	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10
		spildevandsslam AOC	human urin	NPK	kompostet husholdnings affald AOC	dybstreelse	grøngødning	spildevandsslam AOC	kvæggylle	kompostet husholdnings affald AOC	grøngødning	kvæggylle	spildevandsslam AOC	kvæggylle	human urin	spildevandsslam AOC	kompostet husholdnings affald	kvæggylle	human urin	spildevandsslam AOC	kompostet husholdnings affald	spildevandsslam AOC	grøngødning	kvæggylle	kompostet husholdnings affald AOC	grøngødning	kvæggylle	kompostet husholdnings affald	grøngødning	spildevandsslam AOC	spildevandsslam

11 behandlinger:

Ugødet (U)

Grøngødning (GM)

Kunstgødning (NPK)

Kvæggylle (CS)

Dybstrøelse (DL)

Kvægmøg, acc. (CMA)

Human urin (HU)

Spildevandsslam (S)

Spildevandsslam, acc. (SA)

Komp. org. husholdningsaff. (CH)

Komp. org. husholdningsaff., acc. (CHA)

UNIVERSITY OF COPENHAGEN

'CRUCIAL' markforsøget

Simulering af langtidseffekter i de **accelererede behandlinger**:

På nuværende tidspunkt er der tilført hvad der svarer til ca. 230 års tildeling af spildevandsslam og ca. 145 års tildeling af komposteret, organisk husholdningsaffald.

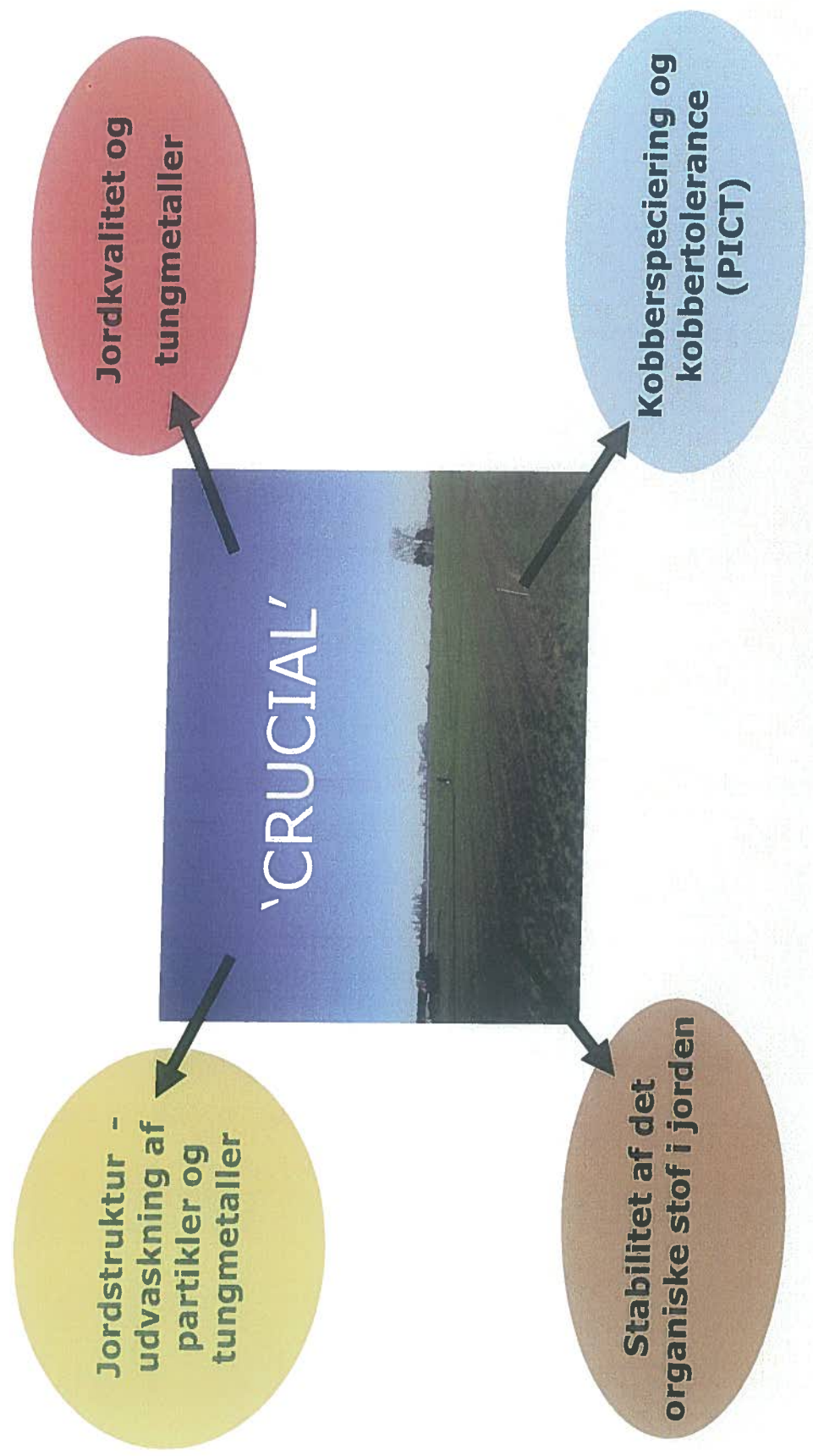
Tallene er baseret på fosforindholdet i gødningerne.

UNIVERSITY OF COPENHAGEN

Mit Phd-projekt

– centreret omkring 'CRUCIAL'

UNIVERSITY OF COPENHAGEN

Udvaskning af tungmetaller til drikkevand?

NORDJYSKE.DK NYHEDER SPORT ERHVERV FOTO & VIDEO E-AVIS JOB

AALBORG · FREDERIKSHAVN · HJØRRING · BRØNDERSLEV · JAMMERBUGT · MARIAGERFJORD · REBILD · VESTHIMMERI

Spildevandsslæm er årsag til en strid mellem Aalborg Kommune og det kommunalt ejede Hjørring Vandelselskab. Arkivfoto

26. MAJ 2011 06:00 AF [JESPER SKRUMHØJ](#), [JESPER SKRUMHØJ](#) · [NORDJYSKE.DK](#)
OPDATERET 10. MAJ 2012 21:50

Slam smidt på drikkevand

275 ton slam fra Hjørring er smidt ud på drikkevandsområde i Aalborg. Det er noget svineri, mener rådmænd.

VED DU NOGET?
SÅ TIP OS

UNIVERSITY OF COPENHAGEN

Udvaskning af partikler – hvorfor bekymre sig om det?

Forskellige skadelige elementer kan potentielt transporteres i jorden via partikeltransport.

Jordens struktur og kemi kan have betydning for omfanget af partikeltransport i jorden:

- matrice-strømning versus præference- strømning
- jordens kemi har betydning for i hvilken grad partikler frigives fra aggregaterne i jorden

UNIVERSITY OF COPENHAGEN

Udvaskningsforsøg – udvaskning fra pløjelaget

Forsøg udført med intakte jordsøjler
udgravet fra pløjelaget i CRUCIAL

D1 spildevands slam ACC	B1 grøngødning	A1 kompostere husholdnings affald ACC
D2 human urin	B2 kvægmøg	A2 grøngødning
D3 NPK	B3 spildevands- slam	A3 dybstreelse
D4 zombiolat husholdnings affald ACC	B4 grøngødning	A4 kvæggylle
D5 dybstreelse	B5 ugødet	A5 human urin
D6 grøngødning	B6 NPK	A6 kompostere husholdnings affald
D7 ugødet	B7 kvæggylle	A7 kvægmøg
D8 kompostere husholdnings affald ACC	B8 human urin	A8 NPK
D9 grøngødning	B9 grøngødning	A9 spildevands- slam ACC
D10 dybstreelse	B10 kompostere husholdnings affald	A10 spildevands- slam

Prøver udtaget fra fem behandlinger:

D4 kompostere husholdnings affald ACC	C4 kvægmøg	B4 grøngødning	A4 kvæggylle
D5 dybstreelse	C5 spildevands- slam	B5 ugødet	A5 human urin
D6 grøngødning	C6 spildevands- slam ACC	B6 NPK	A6 kompostere husholdnings affald

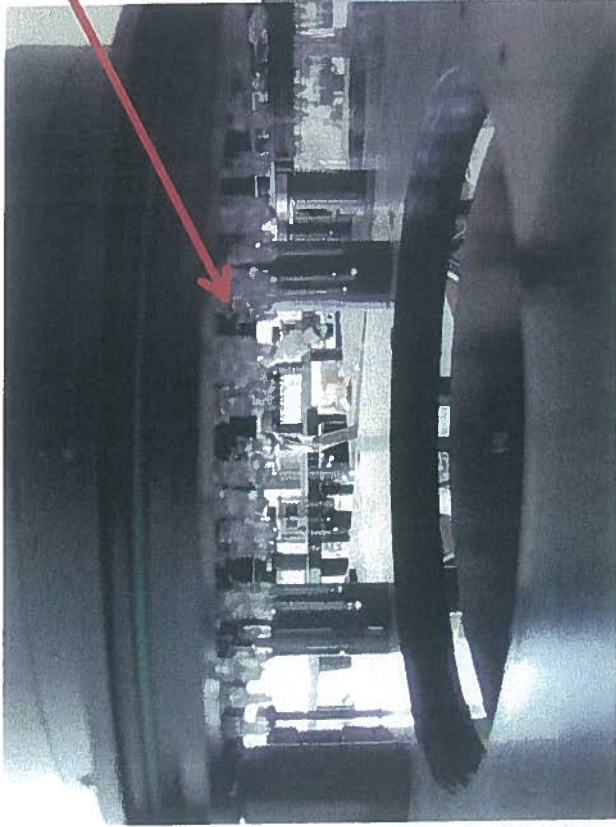

UNIVERSITY OF COPENHAGEN

Udvaskningsforsøg

Roterende regnvandshoved (2 mm/time)

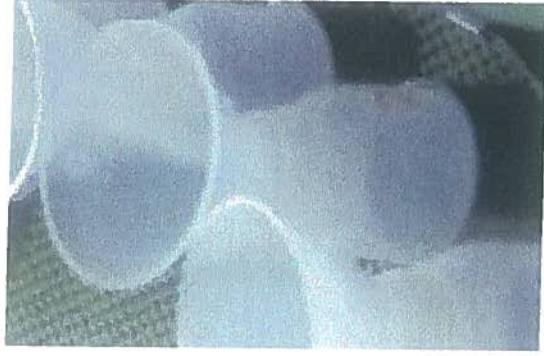

UNIVERSITY OF COPENHAGEN

Udvaskningsforsøg

Prøveopsamling (1 prøve i timen)

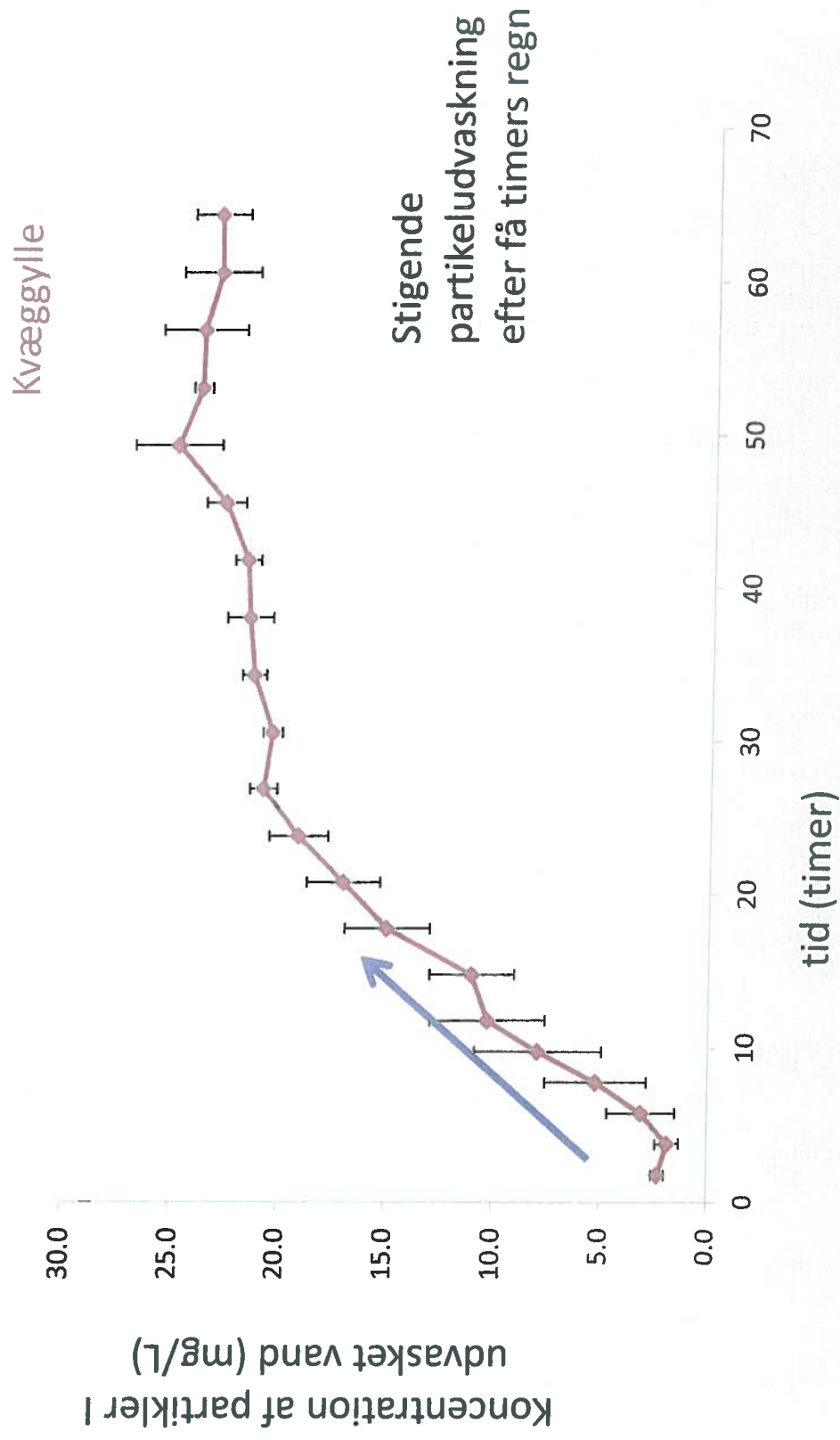
Varighed af forsøg: ca. 3 døgn

UNIVERSITY OF COPENHAGEN

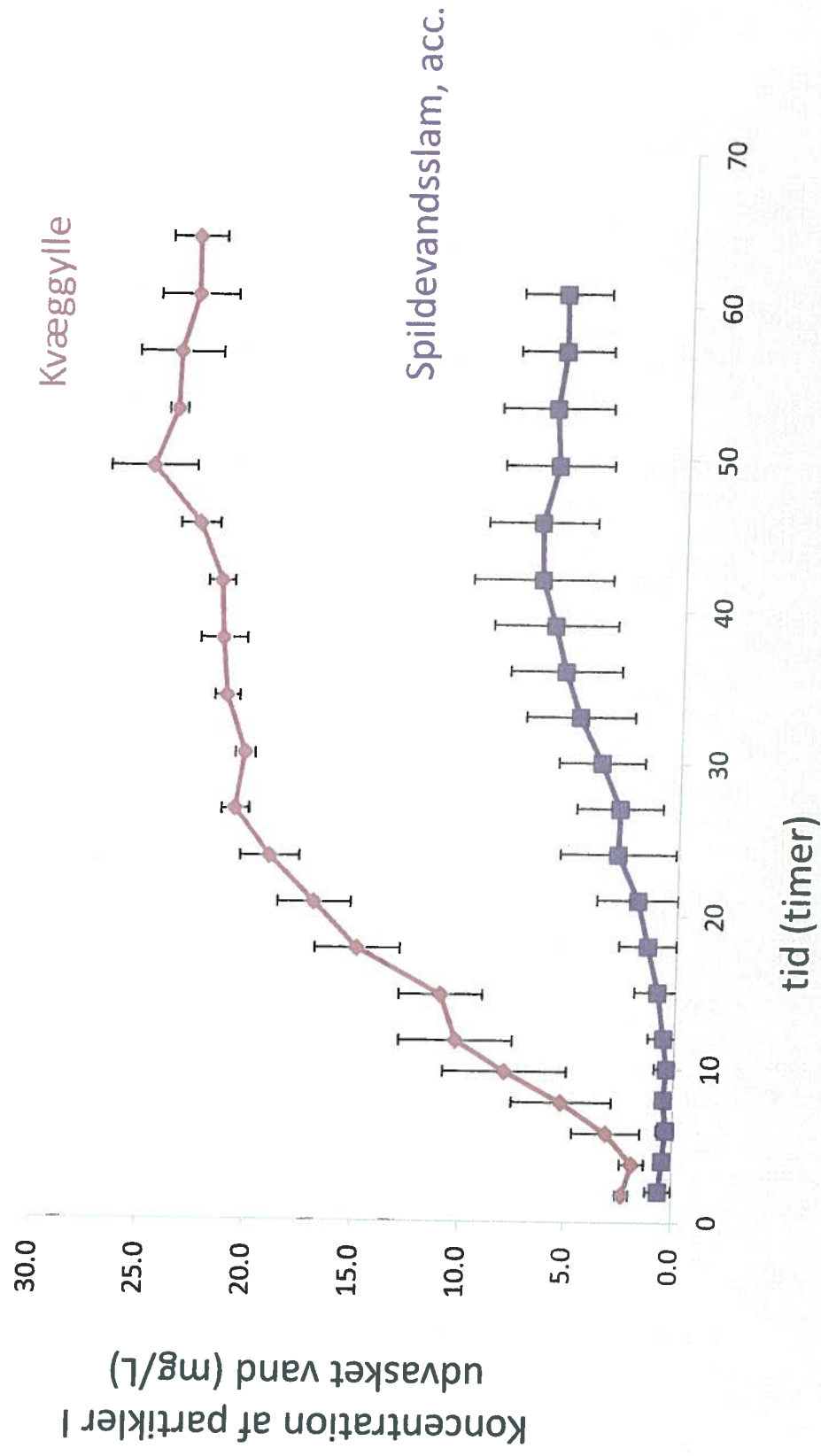

Resultater fra udvaskningsforsøg - udvaskning af partikler

Resultater fra udvaskningsforsøg - udvaskning af partikler

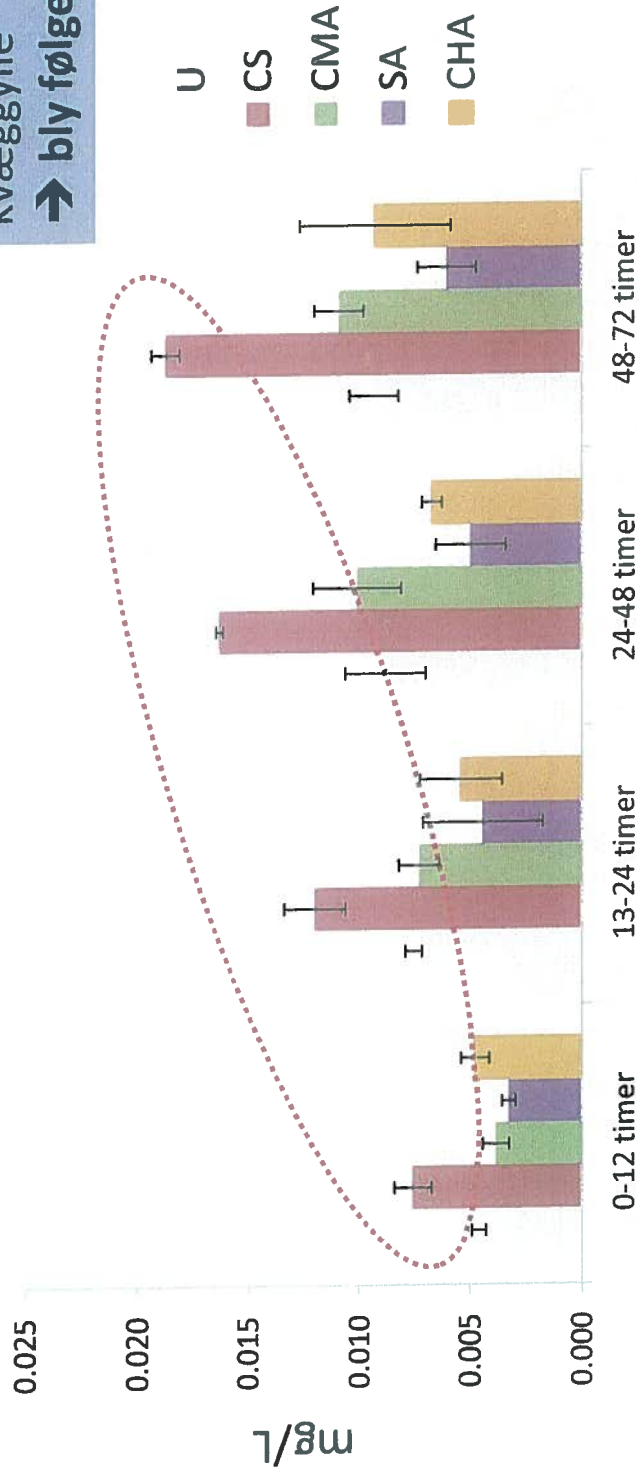

UNIVERSITY OF COPENHAGEN

Resultater fra udvaskningsforsøg - koncentration af tungmetaller: bly

Størst udvaskning af bly
fra behandling med
kvæggylle
→ bly følger partiklerne

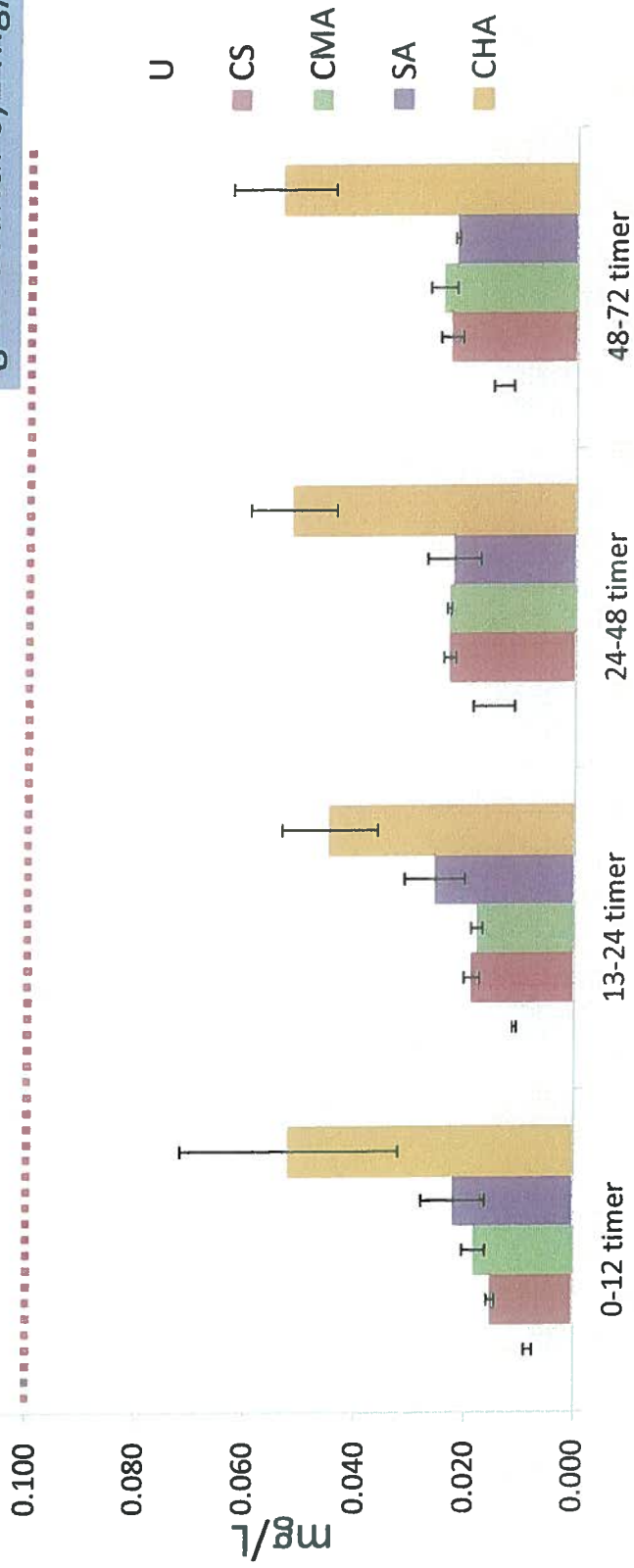

Resultater fra udvaskningsforsøg

- koncentration af tungmetaller: kobber

Grænseværdi for kobber i grundvand: 0,1 mg/L

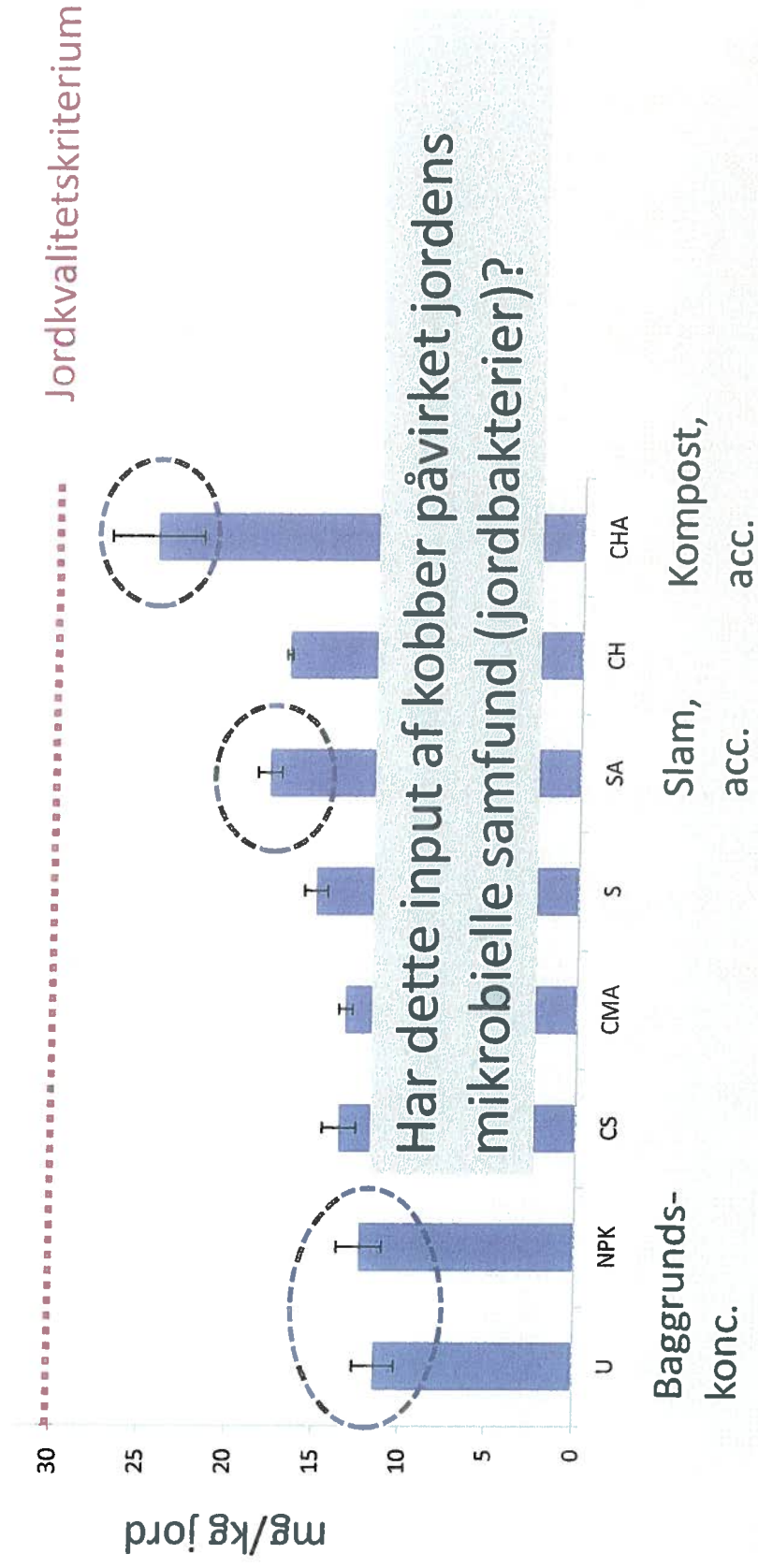

UNIVERSITY OF COPENHAGEN

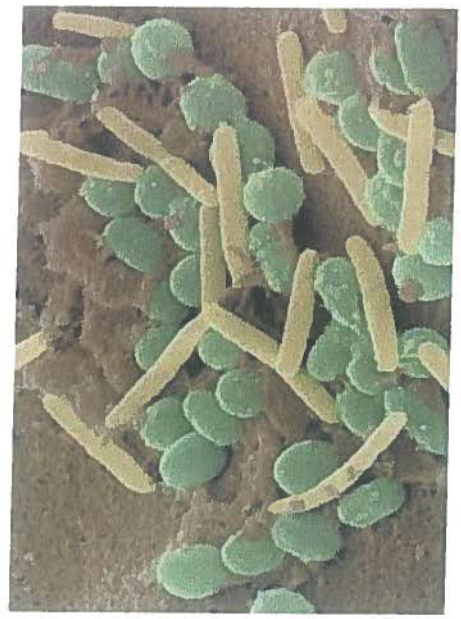
Indhold af kobber i jorden fra de forskellige behandlinger i CRUCIAL (målt januar 2011)

Pollution Induced Community Tolerance (PICT)

- rationale

+

?

Hvordan finder man ud af om eksempelvis kobber i spildevandsslam eller husholdningsaffald har haft en effekt på jordens bakteriesamfund?

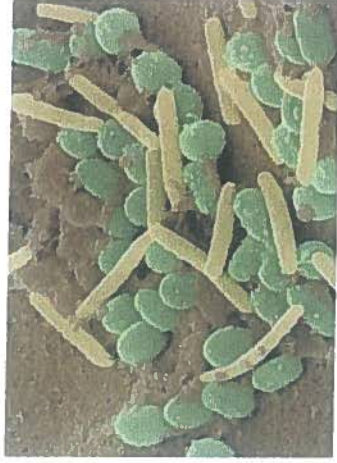

UNIVERSITY OF COPENHAGEN

Pollution Induced Community Tolerance (PICT)

- princippet bag

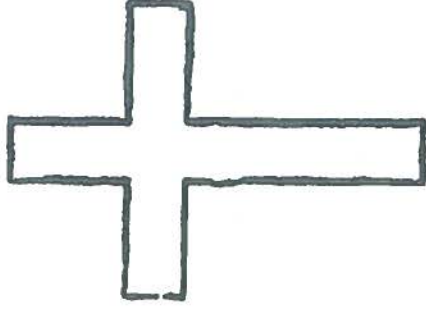

+

en.wikipedia.org

=

?

Hvis man måler på, hvor meget kobber jordbakterierne kan tåle får man et mål for bakteriernes **kobbertolerance**.

UNIVERSITY OF COPENHAGEN

Udvaskning af partikler og tungmetaller ingen og udvikling af mikrobiel kobberresistens på arealer med affaldstilførsel

Tak

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København

Att.: Linda Bagge

København 9. dec. 2013

Forslag om differentierede betegnelser af slam.

Brancheforeningen for genanvendelse af organiske ressourcer til jordbrugsformål (BGORJ), Dakofa og Spildevandsteknisk Forening har udarbejdet et fælles forslag til Miljøstyrelsen omkring en navnedifferentiering af ordet slam.

"Slam" anvendes som en bred betegnelse for meget forskelligartede produkter. Brudt ned til begrebet spildevandsslam underlagt Slambekendtgørelsens regler er produkttypen mere veldefineret. Uanset så er det givet at den begrebsmæssige uheldige bredde på ordet slam har negativ afsmitning på det image produktet spildevandsslam har bl.a. når det afsættes i jordbruget.

Spildevandsslam som opdelt på kategorierne "Stabiliseret", "Kontrolleret komposteret" og "hygiejniseret" anvendes i dag til jordbrugsformål, og er et godt gødningsprodukt, der kan anvendes uden risiko for miljø og sundhed under gældende regler og grænseværdier.

Det ønskes, at navnedifferentiere disse typer slam fra alle andre slamtyper, som i kvalitet og type ikke kommer i nærheden af noget der er egnet til ressourcegenanvendelse. Se konkrete forslag i det vedhæftede notat.

Respons på henvendelsen enten til BGORJs formand eller sekretariatet ved Julie Lykke Jacobsen, juj@lf.dk eller 3339 4021

Med venlig hilsen

- på vegne af både Brancheforeningen BGORJ, Spildevandsteknisk Forening og Dakofa.

Sune Aagot Sckerl, Bestyrelsesformand, BGORJ
M +45 23 72 12 66 | E saa@hededanmark.dk

| www.bgorj.dk

Axelborg den 9. december 2013

Overvejelse og ønsker til justering af Affald-til-jord bekendtgørelsen med henblik på skelnen mellem begreberne "slam" og afledt deraf navnedifferentiering mellem spildevandsslam fra renseanlæg til jordbrugsformål og andre slamtyper.

Udarbejdet af BJORJ i samarbejde med Spildevandsteknisk Brancheforening og DAKOFA's Bio/slamnetværk.

Affaldsregulering er overordnet set reguleret i Affaldsbekendtgørelsen, Bkg. nr. 1309 af 18/12/2012. Heri defineres alle forekomne affaldsfraktioner ved EAK-koder, underlagt forskellige hovedoverskrifter.

Affaldsbekendtgørelsens definitioner

Følgende er de koder hhv. overskrifter der indeholder ordet "slam" jf. bilag 2 i Affaldsbekendtgørelsen:

- Slam fra EFTERFORSKNING, MINEDRIFT, BRYDNING OG FYSISK OG KEMISK BEHANDLING AF MINERALER
- Slam fra vask og rengøring på produktionssteder
- Slam fra fremstilling og forarbejdning af papirmasse, papir og pap
- Slam fra OLIERAFFINERING, RENSNING AF NATURGAS OG PYROLYSE AF KUL
- Slam fra UORGANISK-KEMISKE PROCESSER
- Slam fra FREMSTILLING, FORMULERING, DISTRIBUTION OG BRUG AF MALING, LAK OG KERAMISK EMALJE SAMT KLÆBESTOFFER, FUGEMASSER OG TRYKFARVER
- Slam fra termiske processer
- Slam fra KEMISK OVERFLADEBEHANDLING OG BELÆGNING AF JERN, METAL OG ANDRE MATERIALER SAMT AFFALD FRA IKKE-JERNHOLDIGE HYDROMETALLURGISKE PROCESSER
- Slam fra FORMNING, TILDANNELSE SAMT FYSISK OG MEKANISK OVERFLADEBEARBEJDNING AF METAL OG PLAST
- Slam fra olieseperatorer og olieudskillere
- Afsaltningslam

- Slam fra KASSEREDE ORGANISKE OPLØSNINGSMIDLER, KØLEMIDLER OG DRIVMIDLER
- Slam fra fysisk/kemisk behandling af affald
- slam fra regenerering af ionbyttere
- Slam fra fremstilling af drikkevand eller vand til industrielt brug
- Slam fra rensning af jord og grundvand
- Slam fra septitanke

Slambekendtgørelsen

Bekendtgørelsen omfatter affald fra husholdninger, institutioner og virksomheder, herunder biologisk behandlet affald, processpildevand og spildevandsslam, i det omfang affaldet påtænkes anvendt til jordbrugsformål.

Spildevandsslam til jordbrug skal analyseres efter reglerne i Tilsynsbekendtgørelsen (Bek. nr. 56 af 24/01/2000). Grænseværdierne i Slambekendtgørelsen (Bek. nr. 1650 af 13/12/2006) skal være overholdt.

Uddrag af Slambekendtgørelsens bilag 3

Behandling Affald	Ikke behandlet	Stabiliseret	Kontrolleret kompostering	Kontrolleret hygiejnisering
A) Slam m.v. fra vegetabilsk produktion	+	+	+	+
B) Slam m.v. fra dambrug	Må ikke anvendes på rekreative arealer og privat havebrug	+	+	+
c) Slam fra forarbejdning af animalske råvarer	Må ikke anvendes til jordbrugsformål	Må ikke anvendes til jordbrugsformål	Må ikke anvendes til jordbrugsformål	+ (3)
D) Organisk madaffald	Må ikke anvendes til jordbrugsformål	Må ikke anvendes til jordbrugsformål	(1) + (4)	+ (4)
E) Spildevandsslam	Må ikke anvendes til jordbrugsformål	Ikke til fortærbare afgrøder eller på rekreative arealer og privat havebrug. Nedbringes inden 6 timer efter tilførsel. (2)	Ikke til fortærbare afgrøder eller på rekreative arealer og privat havebrug. (2)	
F) Animalske biprodukter, bortset fra organisk dagrenovation og storkøkkenaffald	Skal ifølge reglerne, der fremgår af Europa Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1774/2002 af 3. oktober om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter, som ikke er bestemt til konsum			

Overvejelse og ønsker til justering af Affald-til-jord bekendtgørelsen

Som illustreret er ordet slam en bred betegnelse for forskelligartede produkter. Brudt ned til begrebet spildevandsslam underlagt Slambekendtgørelsens regler er produkttypen mere veldefineret. Uanset så er det givet at den begrebsmæssige uheldige bredde på ordet slam har negativ afsmitning på det image produktet spildevandsslam har bl.a. når det afsættes i jordbruget.

77 % af spildevandsslammet, som defineret i Bilag 3 (se tabel) under kategorierne "Stabiliseret", "Kontrolleret komposteret" og "hygiejniseret", anvendes i dag til jordbrugsformål (resten

forbrændes m.v.), og er et godt gødningsprodukt, der kan anvendes uden risiko for miljø og sundhed under gældende regler og grænseværdier.

For at ændre den negative afsmitning, som begrebet "slam" har fået på behandlet spildevandsslam anvendt som gødning vil det være ønskeligt om behandlet spildevandsslam kunne navnedifferentieres fra andre typer af slam, som i kvalitet og type ikke kommer i nærheden af noget der er egnet til ressourcegenanvendelse.

Med navnedifferentiering fra ordet "slam" ønskes ligeledes en tilpasning til det den angelsaksiske brug af ordet "biosolids" om spildevandsslam. I hht. Wikipedia: "**Biosolids**, also referred to as treated human sewage, is a term used by the waste water industry to denote the byproduct of domestic and commercial sewage and wastewater treatment". Det foreslås derfor, at der i Affald-til-jord bekendtgørelsen åbnes op for, at der kan anvendes andre og nye betegnelser for færdigbehandlet spildevandsslam, der anvendes til jordbrugsformål.

Det foreslås endvidere, at det præciseres, at betegnelserne kan anvendes i **deklarationen** ligesom betegnelserne skal kunne anvendes ved øvrig skriftlig og mundtlig kommunikation i forbindelse med afsætning af spildevandsslammet og at betegnelserne afspejler den behandling som slammet har fået. På denne måde vil der blive sendt et positivt signal til aftagerne om produktets kvalitet, behandling og værdi.

Nedenstående betegnelser foreslås:

Ikke behandlet spildevandsslam	Spildevandsslam
Stabiliseret spildevandsslam	Biogødning (udrådnet, beluftet eller kalkstabiliseret)
Kontrolleret komposteret	Bio kompost
Kontrolleret hygiejniseret	Hygiejniseret biokompost (komposteringsproces) <i>eller</i> Hygiejniseret biogødning (Cambi proces m.v.)

Hørings svar fra KL om meddelelse om cirkulær økonomi og direktiv om revision af målsætninger mv. i diverse affaldsdirektiver

KL har modtaget meddelelse om cirkulær økonomi og forslag til direktiv om ændring af en række affaldsdirektiver i høring. Vi skal på den baggrund udtale følgende, idet der tages forbehold for den politiske behandling af sagen.

Generelle bemærkninger

KL støtter overordnet målet om omstilling til en cirkulær økonomi som præsenteret i meddelelsen om cirkulær økonomi og forslag til ændring af affaldsdirektiver. Det er i længden uholdbart at så mange ressourcer, der kan genanvendes, ryger ud af kredsløbet, og så sætter pres på brugen af jomfruelige ressourcer. En cirkulær økonomi vil bidrage til at afkoble vækst fra øget ressourceforbrug, hvilket vil være essentielt i et fremtidigt samfund.

Langsigtede mål for udviklingen af affaldssektoren med overordnede mål for genanvendelse af forskellige affaldsfraktioner er vigtigt, for at kommuner ved hvad de skal planlægge efter allerede nu. KL bifalder således at der nu sættes mål frem til 2030. Men det er vigtigt at pointere, at der er udfordringer ved kun at måle på genanvendelse.

Meddelelsen om cirkulær økonomi og forslag til ændring af affaldsdirektiver ligger i forlængelse af de tidligere fastsatte mål på EU-niveau for genanvendelse i 2020, dog sættes barren noget højere i målene for genanvendelse i 2030. Det vil være en stor udfordring at nå de mål der sat med 70% genanvendelse for husholdningsaffaldet og op til 90% for visse andre affaldstyper. Det vil kræve, at der bliver iværksat nye initiativer for at nå de høje mål, og det vil være en omkostningsfyldt proces, hvor staten skal gøre klart hvem de forventer, skal betale for denne omstilling. Det vil

Den 27 august 2014

Sags ID: 1899005

Dok.ID: 1899005

HNB@kl.dk

Direkte

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

Telefon

www.kl.dk

Side 1/6

desuden kræve helt nye løsninger og samarbejder mellem myndigheder, borgere og virksomheder at nå disse mål.

KL mener det er en god idé, at der lægges op til en ensretning af definitioner og opgørelsesmetoder på tværs af hele EU, da det vil være med til at give et mere retvisende billede af hvordan landene klarer sig i forhold til hinanden.

Det tidlige varslingsystem der her bliver introduceret hilses velkomment, specielt i forhold til at sikre at alle landene i EU har en chance for at nå de meget høje mål for genanvendelse. I en dansk sammenhæng bør det tænkes ind hvordan det tidlige varslingsystem kan kobles sammen med evalueringen i Danmark af kommunernes affaldsplaner.

Det er positivt at der lægges op til en forsat metodefrihed for hvordan de fremsatte mål skal nås. Det er essentielt at der i de videre forhandlinger på EU-niveau bliver sikret at der ikke kommer flere metodekrav, da affaldsindsamlingen er forskellig fra land til land, og inden for et land er betinget af lokale forskelle i befolkningstæthed og befolknings- og bygningssammensætningen m.m. Metodefrihed vil sikre, at vi ikke bindes til en løsning der er forældet om få år, at der hele tiden kan udvikles nye metoder til at håndtere og behandle affald, og således være med til at fremme udbredelsen af best practice mod en cirkulær økonomi.

Når det skal implementeres vil affaldshåndteringen i Danmark allerede være på rette vej qua det store arbejde kommunerne er ved at udføre for at nå målene i regeringens ressourceplan "Danmark uden affald", men jo højere målet for genanvendelse er, des sværere bliver det at nå de sidste procenter, og vi forventer derfor at det kræver yderligere tiltag at nå målene end dem der allerede er fremlagt i ressourceplanen. Det er et fælles ansvar at sikre en yderligere omstilling, så det høje genanvendelsesmål kan nås, og vi synes, at samarbejdet og dialogen med staten om implementeringen af ressourceplanen indtil videre er forløbet tilfredsstillende, og foreslår vi forsat arbejder tæt sammen om at realisere målene. Hvilke tiltag og hvordan de skal struktureres vil vi derfor meget gerne være i fremadrettet dialog omkring.

Som vi også skrev i høringssvaret til regeringens ressourceplan "Danmark uden affald", mangler vi den ventede forebyggelsesstrategi. Det er ikke blevet mindre aktuelt, da den kan have stor betydning for, om vi kan nå de høje genanvendelsesmål der lægges op til her. Den kommende forebyggelsesstrategi bør således forholde sig til planerne om cirkulær økonomi. Forebyggelse og cirkulære ressourcestrømme er det mest fornemme, og det er naturligvis positivt, hvis affaldet kan undgås. Bagsiden

er, at det forringer kommunernes mulighed for at nå målet, hvis der trækkes genanvendeligt affald ud af affaldsstrømmen, da det påvirker genanvendelsesandelen negativt.

Uddybende specifikke bemærkninger følger nedenfor.

Specifikke bemærkninger

Definition af kommunalt affald

Det er positivt, at der laves en fælles definition af kommunalt affald på tværs af EU. I dag er der flere forskellige måder at definere kommunalt affald på, hvilket gør, at man ikke direkte kan sammenligne tallene med hinanden.

En fælles definition gør opgørelsen af målopfyldelsen i de enkelte lande mere retvisende og direkte sammenlignelig. I definitionen opstillet i bilag VI indbefatter kommunalt affald både husholdninger og affald fra detailhandelen, små virksomheder, kontorbygninger og institutioner, der med type og sammensætning er sammenligneligt med husholdningsaffald.

Vi ser derfor, at der er behov for en afklaring af sammenhængen mellem ansvaret for at nå målene og handlemulighederne, da det genanvendelige affald fra virksomheder med undtagelse af affald afleveret på genbrugspladser og fra virksomheder i blandende bolig- og erhvervsjendomme og tilmeldt kommunens ordninger, som bekendt ikke er en del af kommunernes ansvarsområde i Danmark.

Beregningsmodel for genanvendt affald

KL er som udgangspunkt enige i det fornuftige i at ensrette kravene til opgørelsesmetoden for genanvendelsesprocenter, så det bliver i forhold til den endelige behandling.

At definere genanvendt affald som den mængde der er samlet ind til genanvendelse, er ikke det samme, da ikke alt det indsamlede kan genanvendes. I sidste ende er det outputtet af det materiale, i form af mængder og kvalitet, vi samler ind til genanvendelse, der er afgørende for muligheden for omstillingen til en mere cirkulær økonomi.

Der er dog flere problemstillinger knyttet til den opstillede definition. Den ene er at ændringen i at se på output og ikke input yderligere udfordre mulighederne for at nå de høje mål i 2030.

Den anden problemstilling er, at det skal yderligere afklares, hvordan opgørelsesmetoden spiller ind på den kommunale genanvendelsesprocent

og hvilke konsekvenser det har, da den i så fald aldrig vil kunne blive bedre end den behandling behandlingsanlægget kan udføre.

Den tredje problemstilling er, at definitionen udelukkende ser på mængden af affaldet der bliver genanvendt, men ikke tager højde for miljøeffekten og således hvilket affald der bedste kan betale sig at genanvende samfundsøkonomisk, og hvordan det bedst kan lade sig gøre. På den måde vil der kunne komme et større fokus på samfundsøkonomien og miljøeffekten, frem for ensidige indsamlingsprocenter.

Mulighederne for at undgå materialer, som ikke skal kasseres, er meget forskellig afhængig af affaldstypen. Derfor virker en generelt fastsat bagatelgrænse på 2 procent vilkårlig. Grænsen bør i stedet afspejle de reelle muligheder for den pågældende affaldstype f.eks. fastsat på baggrund af bedste tilgængelige teknik.

Genanvendelsesmål

KL støtter overordnet opstillingen af langsigtede og ambitiøse mål for genanvendelse af det kommunale affald. Det generelle genanvendelsesmål for kommunalt affald på 70 % og op til 90 % for visse affaldstyper der er fremsat her, er yderst ambitiøst.

Ud fra betragtningerne fremsat til beregningsmodellen for genanvendt affald, vil det vil kræve en stor indsats af både stat, kommuner, private virksomheder og borgere for at vi kan nå målene i 2030.

Det vil bl.a. kræve en sortering af affaldsfraktionerne for at nå de høje mål, og hvis denne sortering skal ske manuelt vil det forventes at blive væsentligt dyrere at behandle affaldet, og der er også nogle problemstillinger i forhold til arbejdsmiljøet for dem der skal udføre den manuelle sortering.

Der bør derfor ske en automatisering med fokus på de mest arbejdsintensive processer og en produktudvikling og -design, der giver incitament til at forlænge produktets levetid og/eller gør det nemmere at genanvende materialerne.

Jobskabelsesperspektivet er i leddet med at tilføre værdi til affaldsfraktioner og materialestrømme i et cirkulært økonomisk perspektiv og ikke på automatiske sorteringsanlæg, der kun kræver et minimum af personale. Om må udviklingen af sorteringsanlæg ses som en uundværlig del af den fremtidige genanvendelse, da der er behov for at genanvende en større del af de ofte meget komplekse produkter, der af hensyn til produkternes funktionalitet i levetiden er sammensat af mange materialer. Hvis materialerne ikke direkte kan genbruges eller skilles ad, forringes kvaliteten.

Udviklingen af sorteringsanlæg hen i mod mere avancerede løsninger bør derfor ske snarest muligt. Sorteringen bør ske i tæt dialog med producenterne, så det tilstræbes, at materialerne så vidt muligt direkte erstatter jomfruelige råstoffer.

Forebyggelse af affald

Der lægges op til at hvert land skal træffe passende foranstaltninger for at forebygge affald, herunder at reducere fødevareraffald med 30% frem til 2025. Den bedste løsning er at reducere mængden af affald, og KL bifalder således at det skrives ind i direktivet at landene skal træffe foranstaltninger for at forebygge affald. Der savnes dog i både meddelelse og forslag til ændring af affaldsdirektiver en afklaring over hvilken indvirkning affaldsforebyggelse vil have på affaldsgenanvendelsesprocenten. Meget af det man kan forhindre i at blive til affald, er sandsynligvis også meget af det, der er nemt at genanvende.

Som allerede nævnt venter vi stadig på regeringens forebyggelsesstrategi, som vi forventer, forholder sig til hvilken effekt det vil have på genanvendelsesmålene for 2030 som præsenteret her i, samt hvilken rolle kommunerne vil spille og hvordan den opgaven skal finansieres. .

Deponi

Målsætningerne om maks. at deponere 25% kommunalt affald i 2025 og maks. 5% i 2030 hilser vi velkomment, da det kan være med til at skubbe nogle lande væk fra deres høje andel af deponi af affald. Målsætningerne vurderes allerede opfyldt af de danske kommuner.

Udvidet producentansvar

Reglerne for udvidet producentansvar ændres og præciseres med dette forslag til ændringer af direktiver. En omstilling til en cirkulær økonomi kræver også ændringer i måden de private virksomheder producerer og designer deres varer og produkter, og her kan en ordning for producentansvar på strategisk rigtige produkter være med til at skubbe i retningen af, at der tænkes mere cirkulær økonomi ind i hele produktets levetid. Vi ser det derfor som positivt, at det præciseres at producentens ansvar for et produkt udvides til at omfatte den del af produktets livscyklus, som følger efter forbrugerleddet.

Minimumskravene som fremsat i bilaget virker umiddelbart som rimelige og fair, og kan være med til at gøre de forskellige ordninger med producentansvar i hele EU mere gennemsigtige, hvilket der er behov for. Samtidig kan det også gøre det mere klart for både myndigheder og branche hvad der menes med udvidet producentansvar. Vi finder det helt rimeligt, at det er et krav at der i brugen af udvidet producentansvar, skal være dækning

af alle udgifter til affaldshåndteringen, at det skal beregnes ud fra de faktiske omkostninger ved bortskaffelse af de enkelte udtjente produkter, og at det også skal støtte initiativer for affaldsforebyggelse.

Tidlig varslingsmekanisme og indberetning

KL finder det positivt, at indføre en varslingsmekanisme der tidligt kan gå ind og hjælpe med at rette op hvis et medlemsland ikke ser ud til at nå målene. Det skal dog sikres, at processen ikke bliver meget bureaukratisk og administrativ tung i forhold til kommunernes indrapportering til staten i forbindelse med tilbagemelding til EU. En mulighed kunne være at se nærmere på hvordan det kan tænkes sammen med kommunernes affaldsplaner.

Indberetningen til Kommissionen ændres med dette forslag til at skulle ske hvert år. Det er en god idé i forhold til den tidlige varslingsmekanisme, også her skal indrapporteringsforpligtelsen tænkes på en måde så den ikke bliver administrativ byrdefuld.

Bioaffald

Der lægges op til at der seneste i 2025 skal være særskilt indsamling af bioaffald, og at Kommissionen foretager en vurdering af håndteringen af bioaffald med henblik på i givet fald at forelægge et forslag. Det er en god idé at have fokus på bioaffaldet og hvad det kan bidrage med, men vælger man at have en større regulering på EU-niveau, bør det formuleres således at der kan tages hensyn til de lokale forhold under udformningen af indsamlingssystemer og øvrige initiativer.

Med venlig hilsen

Anders Christiansen

Foreningen af fabrikanter og importører af elektriske husholdningsapparater

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

København den 2. september 2014
Sendt via e-mail til mst@mst.dk

Ang. Meddelelse vedr. cirkulær økonomi / sagsnummer MST-7719-00052

Tak for høringsbrev om ovenstående.

FEHA har som national interesseforening for producenter ingen egne kommentarer til den foreliggende meddelelse.

Vi henleder derimod gerne opmærksomheden på aktuelle fælles positioner, den internationale branche har og som er formuleret af den europæiske brancheforening inden for vort område – CECED.

Vedhæftet det aktuelle og nye positionspapir fra branchen om Extended Producer Responsibility, et emne, der er yderst relevant for udviklingen af en cirkulær økonomi.

Meddelelsen om Cirkulær Økonomi drøftes 16.-17. september af CECED's medlemmer i Bruxelles.

Hvis en færdig fælleseuropæisk position inden for rammen af CECED fremkommer inden årets udgang, tillader jeg mig at sende den til Miljøstyrelsen.

FEHA er medlem af CECED og har derigennem på vegne af vore medlemmer et tæt europæisk samarbejde.

Venlig hilsen

Direktør **Henrik Egede**, FEHA

Christiansborggade 1
1558 København V
Mail: he@feha.dk
Mob: + 45 21 74 82 66

Extended Producer Responsibility

CECED Considerations

I. Introduction

Extended Producer Responsibility (EPR) legislation, which requires producers to organise and/or finance the collection, treatment and recycling of their products at end-of-life, has been implemented in many countries worldwide, notably so in the Member States of the European Union. EPR principles are embedded in legislation concerning packaging and packaging waste (94/62/EC), end-of-life vehicles (2000/53/EC), spent batteries (2006/66/EC) and waste electrical and electronic equipment (WEEE) (2002/96/EC) - (2012/95/EU).

In the context the European Commission's review of waste policy and legislation, CECED, representing the European household appliance industry, would like to highlight the following considerations regarding extended producer responsibility, with particular reference to experience with the WEEE Directive, introduced in 2002. Household appliances make up more than 50% of the total volume of e-waste (WEEE) in the EU.

II. Waste can have a value

Since the introduction of EPR legislation there has been an assumption that collection and recycling of waste always costs money. However, reality has shown that the revenues, derived from the recovered materials for a number of categories in the waste stream, can outweigh the costs of collection, treatment and management. This is due to increasing commodity prices, the inherent value of many materials, increased efficiencies in the collection and recycling of waste and the avoidance of hazardous materials. As a result, other actors outside EPR channels, driven by commercial considerations, handle significant volumes of waste. These volumes do not enter EPR systems.

It has not been easy for EPR legislation to adapt to this shift and fit the reality of waste and resource markets. A number of problems limit the effectiveness of the approach which has led to difficulties and challenges in monitoring and tracking waste flows, achieving collection and recycling targets and preventing waste undergoing substandard treatment or being illegally exported.

With growing experience WEEE has proved to be a complex waste stream to manage. The channels through which WEEE is collected are very diverse and it is difficult to determine how much WEEE actually arises, especially the quantities of WEEE that are captured, but not recorded. Recent studies demonstrate that on average one-third of all WEEE generated is collected by producer responsibility systems (EPR systems) and on average another one-third by commercial collectors.

III. Registering & Reporting

These volumes of waste, collected and recycled by actors outside the EPR systems set up by producers, are often not reflected in collection and recycling statistics reported to the European Commission. All waste flows that meet the minimum treatment standards should be reported and registered as being recycled. These volumes should be reflected in the total collection and recycling results in any given jurisdiction. At present only producers, or third parties acting on behalf of producers, need to fulfill the requirements. Recyclers, waste collectors, local authorities and traders who also deal with waste in practice need to be subject to the same legal obligations for the reporting and treatment of waste. A national register and reporting body should ensure, in collaboration with market surveillance authorities, that the requirements are fulfilled and targets are met. It will be key to ensure that all actors will play under the same rules, in order to avoid cherry picking.

With the current implementation of the WEEE Directive, public authorities have chosen different ways to structure the WEEE market.

In France, for example, collection and treatment operators are obliged to operate under contract with producers in a legal framework, including specifications related to EPR obligations, and consequently French Law provides that the national register only reflects waste actors under contract with producers. A separate observatory will help French authorities to identify and better control the other actors handling WEEE. If necessary, in its reporting to the European Commission, French authorities may decide to combine the collection levels of the national register with the collection levels of the other actors identified in the separate observatory.

Germany and the UK have chosen a different path. These countries have allowed municipalities the option to self-administer the waste streams, including WEEE, bypassing producer responsibility organisations. This provides municipalities the opportunity to use the valuable waste to finance their activities. In both the UK and Germany, municipalities opting for this alternative route are obliged to fulfill the same treatment and reporting requirements as producers. Other Member States, such as Estonia, have transposed, in law, equal treatment and reporting requirements for on any operator treating WEEE regardless of whether there is a connection or not to producers and producer responsibility schemes.

Member States have, through different legal frameworks, chosen different ways to try tackle the same challenge of capturing all WEEE flows regardless of whether they are within the producer run EPR schemes or not. The key aim should be to establish fair competition and secure that high environmental standards are met for all WEEE treatment.

IV. Targets

Meeting collection targets must remain the obligation of national waste authorities since Member States and their municipalities are the only actors who can face a minimum collection target and at the same time continue work to move beyond it. Producers have no control over waste they do not have access to and have no enforcement powers. It is unrealistic to make producers responsible for meeting these targets and assume responsibility or cost of any activity that they have not contracted.

Based on the producer responsibility principle, producers fulfill collection and recovery responsibilities through the EPR systems they have set up for the waste streams assigned to them. The waste handed to EPR systems must be free of charge, unless other agreements have been made between the collector and the scheme. To prevent profiteering, producers should never be forced to buy waste from commercial actors to meet any minimum collection targets set under the EPR legislation.

V. Enforcement & Control

The household appliance industry supports a legal framework that secures a level playing field to ensure fair competition along with efficient enforcement and control.

Enforcement by competent market surveillance authorities at Member state level is necessary to monitor and control the recovery industry in order to ensure compliance. Control and enforcement mechanisms, enabling effective and strengthened public oversight, should be set up to ensure fulfilment of legal requirements and should cover the entire recycling chain from collection to pre-processing and end-processing.

Although enforcement primarily is a responsibility of the authorities, CECED has the opinion that producers can play an important role in monitoring the quality of waste recycling activities through interaction with government authorities, customs authorities and recyclers, as well as in alerting government authorities if they feel that waste treatment standards are not met.

VI. Recycling Standards

A legal framework should be in place that ensures that all waste collected is recycled against the same treatment standards, including waste which is exported for treatment abroad. All waste treatment operators, whether within EPR channels or not should have to comply with the same minimal recycling standards.

Conformity with the standards, and the legal framework, should be enforced by Member States on all waste collected and recycled. In the context of the new WEEE Directive, producers welcome the mandate of the European Commission given to the European standardisation organisations to develop European 'EN' standards for the treatment of WEEE and that those standards shall reflect the state of the art. This will level the playing field among recyclers and define quality requirements for operators.

VII. Cost Efficiency

Industry must be entitled to take an active role in fulfilling its legal obligations and to control costs linked to compliance. This means being enabled to control how collection from collection points, sorting and recycling/recovery are organised and ultimately to drive cost-effectiveness and efficient use of resources. This requires clear definitions in legislation of roles and responsibilities of all the different actors in the material value chain (including consumers), as well as a clear definition of standards able to ensure a harmonised and homogeneous waste treatment over the whole European territory.

Resource prices are driven by demand and supply and are by definition unstable. Although in recent years there has been upward trend in resource prices, which is expected to continue, there is no guarantee that prices will remain at current levels or will further increase. Producers support EPR

systems that are flexible enough to deal with these fluctuations in price. Furthermore, allocation of waste is a very delicate and complex issue. Commercial actors should only be allowed to collect waste under the condition that they fulfill the same requirements on treatment standards, recovery targets and reporting.

Allowing several EPR schemes to operate is key since competition between schemes incentivises efficiency and lowers costs. EPR systems should ensure open a non-discriminatory selection of operators through call for tenders, in compliance with business law, procurement and competition rules. EPR systems and how they work should be clear to financial controllers and auditors. In implementing EPR legislation, some Member States have introduced systems in which governments charge fees or taxes to producers and then use some of this to pay for waste collection and recycling in a non-transparent manner.

In Hungary, the operation of producer responsibility schemes has been prohibited and a state waste agency set up. Producers pay an environmental product fee to the state (amounting up to 5-6 times more than the 'real costs'). From the total product fee (paid by all sectors altogether) only less than 1/3 is dedicated to waste management (the rest is basically a tax). The agency does not assume all responsibility and producers are still obliged to arrange and finance collection as well as paying the product fee.

VIII. Consumer Behaviour

It is important to recognise that there is still room for improvement in influencing consumer habits when it comes to disposing of waste. There is huge discrepancy in the level of understanding of consumers across all Member States as to the importance of returning recyclable or hazardous waste to collection points or have some waste items separately collected from general household waste. Education, in partnership with other actors, is a shared responsibility.

Member States should ensure that producers, distributors, municipalities, consumers and any actor handling the waste subject to EPR legislation, play an active role in the action plan to increase separate collection of all EPR waste streams, especially for those products that consumers may dispose through unsorted domestic waste, e. g. batteries, small equipment and cardboard packaging. In cooperation with authorities, municipalities and retailers, producers will optimise the effectiveness of consumer awareness programmes and specific initiatives to make it easier for consumers to return waste.

In the case of WEEE, the use of the 'visible recycling fee' in some countries has helped producers and distributors to fulfil their obligation of waste management. It corresponds with the costs of recovery and transportation to factories that will ensure the dismantling, sorting, decontamination and treatment of old electrical and electronic equipment. Today, consumers are used to this transparent information and consider it useful and necessary. It should be possible for Member States to continue to give producers the possibility to use the visible recycling fee to enhance collection levels.

IX. No "one size fits all" approach

EPR legislation stipulates what Member States are supposed to achieve, while leaving to producers to organise it in practice. It lays down at Community level the essential criteria of national policies on the management of waste and on the producer responsibility principle.

EU Directives based on the EPR principle leave some flexibility for Member States to interpret and implement the provisions differently. For certain elements, Member States can go beyond what the EU legislation stipulates.

While producers support the need for harmonisation to level the playing field, we recognise that market conditions and national culture vary so significantly from one Member state to another that it is not possible to identify one “ideal model” for extended producer responsibility. Producers are the main stakeholders in EPR. It is important that whichever model is chosen, legislation should be relevant, enforceable, enabling cost-efficiency and ensure a level playing field.

We would very much like the points outlined above to be considered by policymakers in the context of the ongoing review of EU waste legislation and follow up guidance for EPR implementation and enforcement at Member states level and within the context of the OECD's work on development an updated EPR guidance for OECD member governments.

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

København, den 3. september 2014

Sendes alene per email til

Høringssvar vedr. EU-Kommissionens meddelelse om cirkulær økonomi og revision af emballage og emballageaffaldsdirektivet – J.nr. MST-7719-00052

Brancheforeningen Aluminium Danmark, og Metalemballagegruppen, DI takker for muligheden for at ytre bemærkninger til forslaget.

Metalemballageindustrien i Europa og branchen i Danmark, kan fuldt og helt tilslutte sig principperne bag cirkulær økonomi - øget forebyggelse, øget genbrug og genanvendelse - og herunder også de ambitiøse mål der er sat for vores materialer.

Metallerne aluminium og jern er permanente materialer, som ved omsmelting og genanvendelse fremfor fremstilling fra jomfruelig råvare, sparer miljøet for 75 og helt op til 95% energi og CO² udledning.

Metallerne bevarer sine fysiske egenskaber - uanset hvor mange gange de omsmeltes efter endt levetid i det enkelte produkt-livsforløb. Begge metaller opretholder en positiv materialeverdi, som stimulerer genvindingsbranchens aktører til at sikre metallerne i materialekredsløbet. Skiftet til genanvendelsesmål fremfor indsamlingsmål, harmonerer fint med branchens egne ambitioner.

Økonomi i indsamlingen - en fraktion og fælles genanvendelsesopgørelse

Vi bemærker, at der i forslaget til fremtidige genanvendelsesmålsætninger er foreslået - selvstændige genanvendelsesmålsætninger for hhv. jern og aluminium baseret emballage. For at undgå unødigt forvirring for forbrugerne mht. kildesortering og aflevering af brugte metalemballager og, for at gøre det så enkelt som muligt for fødevarerindustrien, mærkevarer-ejere m.fl. at påføre emballager entydig information om emballagematerialernes genanvendelse, anbefaler vi at der i emballagedirektivet opereres med én genanvendelsesmålsætning for metalemballage, som omfatter aluminium og jern i fællesskab.

Intet kildesorteringssystem er 100% effektivt

I tillæg til de nuværende kildesorteringsordninger for metalemballage i Danmark, har affaldsoperatørerne udviklet og installeret tekniske løsninger mht. at udsortere metaller fra

aluminium som, på lige fod med andre kildesorterede metaller, er med til at optimere ressourceanvendelsen og reducere metalemballagernes miljøpåvirkning. Det er derfor af stor betydning for den samlede genanvendelsesopgørelse, at opgørelsen af metalemballagernes andel af den samlede metaludvinding bliver repræsentativ og retvisende.

Det er vigtigt, at indrapportering og registrering af de indsamlede fraktioner og opbygningen af mere valid genanvendelsesstatistik defineres på EU-niveau.

Metalemballagebranchen i Danmark stiller sig naturligvis til rådighed for en uddybning af dette høringssvar og til at indgå i en yderligere nuancering af de nyttige tiltag, der kan supplere de nuværende genanvendelsessystemer for metalemballage i Danmark

Med venlig hilsen

Aluminium Danmark & Metalemballagegruppen, DI

Jim Hansen, chefkonsulent, cand.merc

Aluminium Danmark, en del af DI - H.C. Andersens Boulevard 18, 1787 København V - Cvr-nr: 34 55

41 61

Tlf 3377 3355 - 3377 3368 (dir.) - 4043 9470 (mob) - Jimh@di.dk - www.alu.dk - www.onestopaluminum.dk (eksport)

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K
Pr. e-mail: mst@mst.dk

København, den 3. september 2014

Vedr.: Sagsnummer MST-7719-00052/Høring af meddelelse om cirkulær økonomi og direktiv om revision af målsætninger mv. i diverse affaldsdirektiver

elretur takker for muligheden for at blive hørt og skal oplyse, at vi ingen bemærkninger har til hverken meddelelsen om cirkulær økonomi eller revisionen af affaldsdirektiverne.

Venlig hilsen
elretur

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Anne D. Als".

Anne-Dorte Als

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

Hørings svar vedrørende meddelelse om cirkulær økonomi og direktiv om revision af målsætninger mv. i diverse affaldsdirektiver. J.nr. MST-7719-00052

DI hilser EU-Kommissionens meddelelse om cirkulær økonomi velkommen. DI anerkender, at ressourceproduktivitet og cirkulær økonomi-modeller er en vigtig konkurrenceparameter for erhvervslivet. Netop derfor har DI gennem egen produktivtetsindsats (P-indsatsen) sat fokus på ressourceproduktivitet med konkrete anbefalinger til indsatsområder både for politikerne, DI og virksomhederne selv. DI drøfter gerne anbefalingerne med Miljøstyrelsen.

De danske virksomheder arbejder løbende på at forbedre deres ressourceproduktivitet, bl.a. ved at reducere input af f.eks. energi og vand og ved at opfinde nye teknologiske løsninger, der kan bidrage til at løse miljøudfordringer samtidig med, at virksomheder reducerer deres omkostninger. Men som Kommissionen også identificerer, er der en række markedsmæssige barrierer, der spænder ben for overgangen mod en mere cirkulær økonomi. I en dansk kontekst handler det bl.a. om organiseringen af affaldssektoren og den danske tolkning af definitionen af affald. På EU niveau en mere ensartet implementering og håndhævelse af direktiver og forordninger.

DI er derfor glad for, at Kommissionen vil igangsætte en analyse, der har til formål at kortlægge barrierer og bidrage til at forbedre rammebetingelserne for en mere ressourceeffektiv industri i Europa. Det er disse markedsmæssige barrierer, EU og medlemsstaterne bør fokusere på frem for nye byrdefulde indrapporterings- og registreringssystemer for virksomhederne, der i sig selv ikke mindsker miljøpåvirkningen. Ligeledes bør der medtages en analyse af samspillet mellem EU's kemikalielovgivning REACH og affaldslovgivningen med henblik på at afdække, om der er unødige barrierer for at arbejde mod en cirkulær økonomi i dette samspil. DI ser frem til at bidrage til denne analyse.

DI støtter generelt op om 7. miljøhandlingsprogram og anbefaler, at indsatsen om ensartet implementering og håndhævelse af EU-lovgivning på medlemsstats-niveau -

ligesom i 7. miljøhandlingsprogram - er et fokusområde i Kommissionens meddelelse om cirkulær økonomi. Kommissionen vurderer selv, at 18 medlemsstater ikke lever op til de nuværende krav i affalds- og deponeringsdirektivet. Det er nødvendigt at stille ambitiøse, men realistiske krav. Kommissionen bør fokusere på, at meddelelsens initiativer ikke skaber endnu større divergens mellem medlemsstaternes affaldshåndtering og derved ikke skaber endnu større ubalance i konkurrencevilkår.

Kommissionen foreslår, at EU får som målsætning, at ressourceproduktiviteten i EU skal være øget med 30 pct. i 2030. Dog mener DI - på linje med andre europæiske industriorganisationer - at der mangler et solidt metodisk grundlag for, hvordan ressourceproduktivet kan opgøres, og det er en nødvendig forudsætning for, at der kan sættes politiske målsætninger. Den foreslåede vægtbaserede indikator, hvor ressourceforbrug (RMC) sættes i forhold til BNP, skal anvendes med stor varsomhed, da den ikke tager højde for værdien af ressourcen, hverken hvad angår pris, sårbarhed eller miljøpåvirkning. DI mener derfor, at det er for tidligt at anvende en hovedindikator som benchmark for udviklingen, og mener, at brug af flere indikatorer vil give et mere retvisende billede

DI støtter derfor, at der ikke sættes numerisk bindende mål på nuværende tidspunkt, og at dette i stedet vurderes i revisionen af Europas 2020-strategi. Det er afgørende, at politiske målsætninger om ressourceeffektivitet ikke står alene, men knyttes sammen med andre politiske målsætninger, f.eks. energieffektivitet og re-industrialisering af Europa.

DI er enig i, at virksomheder og forbrugere spiller en nøglerolle, når det gælder om at bevæge sig mod en mere cirkulær økonomi. Det er derfor afgørende, at der skabes en reel efterspørgsel hos forbrugerne efter ressourceeffektive produkter. Den offentlige sektor spiller en afgørende rolle i at fremme efterspørgslen.

DI støtter derfor, at der i forbindelse med det nye Green Public Procurement direktiv udvikles guidelines, som på EU niveau sikrer en ensartet fortolkning og monitorering af opfyldelsen af direktivet.

DI vurderer, at Ressourceplatformens anbefaling om et 'produkt passport' /miljøvaredeklaration er meget omfattende og svært at udarbejde. Endvidere har Kommissionen igangsat andre opgørelsesmetoder som Product Environmental Footprint, der nu testes i pilotfasen. DI vil i denne forbindelse referere til høringssvar af 18. juni 2013 vedr. EU-Kommissionens meddelelse om "Opbygning af det indre marked for grønne produkter".

Nedenfor er specifikke ønsker til affaldsdirektivet

Som et meget væsentligt element i meddelelsen fra Kommissionen er der lagt op til, at øget ressourceeffektivitet og cirkulær økonomi skal fremmes gennem øgede krav til forebyggelse, øget genbrug og øget genanvendelse. DI finder, at disse skærpede målsætninger er endog meget ambitiøse. Dels er DI betænkelig ved at skærpe kravene, når langt over halvdelen af EU's medlemslande fortsat deponerer mere end 50 pct. af husholdningsaffaldet, og dels er DI bekymret for, om metoder og afsætning for de genanvendte affaldsstrømme er på plads.

Samtidig med, at der i Kommissionens udspil lægges op til at hæve målsætningerne, foreslås det, at de opstillede genanvendelsesmål fremover skal opgøres som det affald, der reelt genanvendes, og ikke som i dag det affald, der indsamles til genanvendelse. Hvilken konsekvens den foreslåede ændring har, er helt uklart. DI finder det uklogt på samme tid at skærpe indsamlingskravene og ændre opgørelsesmetoderne.

Det er væsentligt, at der etableres den rette balance mellem genanvendelse og energiudnyttelse af affald, så genanvendelseskvalitet, samlede miljøeffekter og omkostninger balanceres.

Kommissionen omtaler affaldshierarkiet, der ligger bag affaldsreguleringen, som et instrument til at fremme affaldshåndteringen mod en cirkulær økonomi. DI mener, at det er vigtigt at vælge den løsning, der miljømæssigt og samfundsøkonomisk giver mest mening. Vi skal ikke genanvende for genanvendelsens skyld. For nogle typer affald er energiudnyttelse at foretrække frem for lav kvalitet genanvendelse (down cycling).

Derudover finder DI, at en række definitioner og afgrænsninger er vigtige at etablere på EU plan, så der bliver en ensartet opgørelse og anvendelse i EU. DI støtter derfor disse harmoniseringer. Dog finder DI, at nogle målsætninger virker noget uspecifikke. Hvordan kan der for eksempel opstilles en målsætning om 30 pct. reduktion af madspil, uden denne er opgjort i dag i EU?

I Annex VII til affaldsdirektivet er der fokus på EPR (udvidet producentansvar) og de krav, der skal stilles til det. Hovedfokus er på tilpasning af nationalstaternes rammer og struktur. Hvis EPR reelt skal medføre det ønskede formål, vil det være nødvendigt i stedet at sætte virksomhederne i centrum. Der bør derfor være krav om at indarbejde incitament for virksomhederne til at re-designe deres produkter og arbejde mod cirkulær økonomi. Hvis det ikke kan betale sig for virksomheder at ændre deres forretningsstrategi, vil det endnu engang blot være en lovgivning, der giver flere byrder og øgede omkostninger til virksomhederne frem for at medføre et reelt paradigmeskifte i retning af cirkulær økonomi med grøn vækst som effekt.

Jf. Affaldsdirektivet artikel 8, stk. 3 er det op til medlems-staterne at udvikle og indføre EPR ud fra minimumsbetragtningerne i Annex VII. Dette giver ikke mening at gøre nationalt, da eksempelvis krav til produktdesign med fokus på adskillelses- og genanvendelsesmulighederne som minimum bør være EU-baseret.

DI står naturligvis til rådighed for en nærmere drøftelse af disse høringsbemærkninger, og vi ser frem til at blive inddraget løbende i Miljøministeriets arbejde med cirkulær økonomi-pakken og de foreslåede ændringer i en række affaldsdirektiver.

Med venlig hilsen

Karin Klitgaard
Miljøpolitisk chef

Dansk Affaldsforening
Vodroffsvej 59, 1
DK - 1900 Frederiksberg C
Telefon +45 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Miljøstyrelsen
mst@mst.dk

MST-7719-00052

Dato: 3. september 2014
J. nr.: nw- 11.7.2.1.8-04

Høring af meddelelse om cirkulær økonomi og direktiv om revision af målsætninger mv. i diverse affaldsdirektiver

Dansk Affaldsforening takker for at have modtaget meddelelse om cirkulær økonomi mv. og direktiv om revision af målsætninger i diverse affaldsdirektiver i høring. Med forbehold for efterfølgende politisk behandling har Dansk Affaldsforening følgende bemærkninger anført i nærværende brev samt vedlagte notat.

Meddelelsen om cirkulær økonomi er en ganske omfattende pakke, som skal styrke politikudviklingen hen mod en mere cirkulær økonomi. Dansk Affaldsforening vil gerne drøfte og være med til at udvikle den cirkulære økonomi i Danmark med fokus på affaldsbranchens, herunder især kommunernes og de kommunale selskabers, rolle og rammebetingelser.

Dansk Affaldsforening bakker op om de politiske signaler om øget genanvendelse og vil aktivt bidrage hertil, hvor det giver mening for borgeren både miljømæssigt og økonomisk.

Metodekrav

Initiativerne varslet i meddelelsen om den cirkulære økonomi bliver fremsat som ændringsforslag til en række affaldsdirektiver. Dansk Affaldsforening bifalder anvendelsen af direktiver, hvor der opstilles politiske mål, men hvor metoden til at opnå målene overlades til medlemsstaterne. Desværre ses der både i meddelelsen og i direktivet tendenser til en øget metodestyrelse, bl.a. i form af krav om særskilt indsamling. Dansk Affaldsforening mener, at metodekravene generelt skal slettes fra direktivets artikler og eventuelt overflyttes til bilag 8 over tiltag, som medlemslande bør overveje, hvis det tidlige advarselssystem indikerer at medlemslandet har svært ved at nå målene.

Målemetode

Både forslag til affaldsrammedirektiv og emballagedirektiv opstiller vægtbaserede mål for genanvendelsen. Dansk Affaldsforening har tidligere i vores hørings svar på ressourceplanen redegjort for, at vi ønsker at de vægtbaserede mål erstattes med mål for miljøeffekten, herunder kvaliteten i genanvendelsen og evnen til at bevare ikke fornybare og kritiske ressourcer i kredsløb. Derudover skal målemetoden kunne håndtere at kreditere indsatser længere oppe i affaldshierarkiet, dvs. affaldsforebyggelse og direkte genbrug. Vi opfordrer hermed Miljøstyrelsen til at presse på over for EU-Kommissionen om at få udarbejdet en erstatning for de vægtbaserede mål.

Dansk Affaldsforening bifalder i øvrigt, at målemetoderne er reduceret til én metode og præciseret, så der nu måles på output fra frem for input til sorteringsanlæg. Herunder bifalder vi også bagatelgrænsen på 2%.

Genanvendelsesmål

I forslag til affaldsrammedirektiv opstilles der mål for 70 vægt-% genanvendelse af husholdningsaffald i 2030. Dette mål er baseret på en antagelse af, at visse medlemslande allerede i dag opnår så høje genanvendelsesprocenter. Dansk Affaldsforening tvivler på disse procenter set i lyset af manglen på en ensartet, korrekt og systematisk metode til at måle genanvendelsen.

I forslaget til emballagedirektiv sættes der vægtbaserede mål for de enkelte materialetyper. Dansk Affaldsforening mener, at Danmark bør rejse diskussionen i EU om hensigtsmæssigheden af særskilte mål på emballageområdet. Det er svært at måle, når emballager indsamles sammen med andre sammenlignelige materialer og vi mener, at det må være materialerne og ikke produkttypen, der skal være i fokus. Et stort fokus på emballager kan tage fokus fra samme materialetyper i andre dele af affaldsstrømmen.

I dansk kontekst kan den nye definition på kommunalt affald gøre det mere svært at opfylde 50-% målet, da kommunerne siden 2010 ikke længere må håndtere den genanvendelige del, mens vi stadigvæk får andelen til forbrænding og deponi.

Dansk Affaldsforening foreslår, at der gennemføres en reel vurdering af 50% målsætningen før der stilles krav om 70% genanvendelse. Dernæst foreslår vi, at EU-Kommissionen erstatter de vægtbaserede mål med kvalitative og eventuelt mere fokuserede mål baseret på miljøeffekter. Dansk Affaldsforening opfordrer Miljøstyrelsen til at rejse diskussion om miljøeffekter på europæisk plan, dvs. fortsætte og udvikle den linje der blev lagt i forhold til at kunne afvige fra affaldshierarkiet baseret på livscyklustækning og dermed på tværs af behandlingsformer.

Dansk Affaldsforening mener, at EU-Kommissionen har ressourcerne til og bør fremsætte forslag til hvilke materialer vi særligt bør have fokus på, således at disse kan bruges som løftestang mhp. at lukke ressourcekredsløbet. Hvis vi skal have fokus på de kritiske ressourcer, så er det elektronik og i mindre omfang papir vi skal fokusere på.

Dansk Affaldsforening anbefaler, at der også på europæisk plan opstilles mål for genanvendelse af erhvervsaffald. Erhvervsaffald er mere homogent og vil være nemmere at sende retur i ressourcekredsløbet og det vil kunne bane vejen for husholdningsaffaldet.

Affald som ressource

I meddelelsen om cirkulær økonomi tillægges der stor værdi til affald som ressource, både som materialeresource til ny produktion og i forhold til jobskabelse. Dansk Affaldsforening mener, at disse vurderinger er optimistiske. Vi mener, at der er fortsat lang vej før det meste affald kan blive en værdifuld, højkvalitetsressource, som kan sikre stabile og ensartede kvaliteter til industrien.

Vores medlemmers praktiske erfaring viser entydigt, at det fortsat er nødvendigt at arbejde på, at genanvendte materialer har/får en værdi og at denne udvikling ikke kommer af sig selv, selvom det skulle lykkes affaldsbranchen at udsortere flere ressourcer til genanvendelse.

Dansk Affaldsforening efterlyser derfor flere initiativer fra Kommissionens side for at tage skridte fra indsamlede materialer til reel genanvendelse af disse i ny produktion.

Dansk Affaldsforening bemærker sig i øvrigt, at der som led i EU-Kommissionens samlede pakke om cirkulær økonomi også foreligger en meddelelse om muligheder for øget ressourceeffektivitet i bygningssektoren (COM(2014) 445 final), hvori opstilles nogle klare indikationer af, hvilke markedsfejl det er, der gør at materialegenanvendelsen ikke forløber af sig selv. Dansk Affaldsforening er enig i disse synspunkter, herunder at manglende internalisering af eksternaliteterne ved såvel råstofudvinding som slutdisponering er en afgørende show-stopper for et markedsbaseret, cirkulært materiale-flow. Svaret herpå er, som EU-Kommissionen anfører, nogle stærke og entydige politiske initiativer, herunder bestræbelser på at internalisere eksternaliteterne gennem afgifter, tilskud og præcis lovgivning, herunder håndhævelse af samme.

Dansk Affaldsforening henviser til vedlagte notat vedr. øvrige bemærkninger til Kommissionen udspil.

Med venlig hilsen

Jacob H. Simonsen

Notat til høring om cirkulær økonomi

Definitioner

Definitionen af madaffald omfatter som udgangspunkt alt mad – inkl. ikke-spiselige dele som tabes fra madforsyningskæden. Men ikke mad der udsorteres til bio-baserede produkter, mad til dyr eller mad som sendes til gendistribution. Dansk Affaldsforening er usikker på, hvordan disse undtagelser skal fortolkes – er madaffald til biodiesel eksempelvis undtaget af madaffaldsdefinitionen, mens madaffald til biogasproduktion er omfattet? Dansk Affaldsforening mener, at der bør arbejdes mere med både mål og definition på madaffald set i relation til, hvilken udvikling der ønskes.

Organisk affald til bioforgasning er i øvrigt svært at få ind i de fælles europæiske definitioner. Man kan argumentere for, at det er genanvendelse idet det omfatter 'reprocessing of organic material', men der er også tale om energy recovery, som ikke er omfattet af genanvendelsesdefinitionen. Dansk Affaldsforening foreslår, at bioforgasning af organisk affald får en mere klar definition som sikrer ensartet opgørelse fx ved udregning af genanvendelsesprocenter.

Der indføres en ny definition på materiale nyttiggørelse, som omfatter alle nyttiggørelsesoperationer bortset fra energinyttiggørelse og brændselsfremstilling. Spørgsmålet er, om det ikke ville give mere entydighed at slette nyttiggørelsesdefinitionen og så arbejde videre med hhv. materiale nyttiggørelse og energi nyttiggørelse – eventuelt suppleret med nyttiggørelse af næringsstoffer?

Der indføres endvidere en definition på opfyldningsoperationer (backfilling), som indgår som behandlingsmetode, når genanvendelsesmålet for bygge- og anlægsaffald skal beregnes. Dansk Affaldsforening er usikker på, om definitionen udelukker nogen af de p.t. anvendte genanvendelses- eller nyttiggørelsesoperationer i Danmark, eller om det udelukkende har konsekvenser for, hvad man kan definere som genanvendelsesoperationer.

Organisk affald

Dansk Affaldsforening foreslår, at der opstilles mål for både næringsstof-, materiale- og energiudnyttelse af organisk affald. Det er positivt, at organisk affald på EU-plan flyttes fra deponi til kontrolleret kompostering, men hvis vi skal udnytte det fulde potentiale i affaldet er det væsentligt at sætte mål for energiudnyttelse – eventuelt under hensyntagen til de enkelte landes behov for hummustilførsel. Dansk Affaldsforening mener, at kompostering ligger lavest i behandlingshierarkiet for organisk affald og ser gerne at der opstilles effektivitetsmål for behandlingen fx med inspiration fra R1 formlen.

Behandlingskapacitet

Det fremgår af meddelelsen om cirkulær økonomi, at det ville være hensigtsmæssigt at

NOTAT

anvende EU's samlede behandlingskapacitet mere hensigtsmæssigt, men der er ikke varslet initiativer på området fx i form af lempelser i transportforordningen. Dansk Affaldsforening finder, at Kommissionen skal se på potentialer og miljøeffekter ved at anvende allerede etablerede høj kvalitetsanlæg på tværs af nationalstatsgrænser.

Affalddatamodel

Dansk Affaldsforening bifalder det øgede fokus på affalldata, herunder kravet om ekstern validering. Erstatning af implementeringsrapporterne med monitoring på baggrund af dataindberetninger vil understøtte processen hen mod valide og statistisk sammenlignelige data. Dansk Affaldsforening noterer i øvrigt at de nye affalddatasystemer skal tage udgangspunkt i farligt affald. Vi mener, at den nuværende registrering af farligt affald i den danske affalddatamodel ikke er fyldestgørende og giver gerne input hertil.

Komitologiprocedurer og delegated acts

Dansk Affaldsforening noterer sig at Kommissionen via komitologiprocedurer og delegated acts får væsentlige beføjelser til at udfylde direktivernes bestemmelser. Vi oplever, at vi i Danmark i modsætning til andre europæiske lande ikke har nogen tradition for via myndigheden at blive inddraget i det arbejde der foregår i Kommissionens arbejdsgrupper. Dansk Affaldsforening vil hermed opfordre Miljøstyrelsen til mere åbenhed og inddragelse af branchen, så vi kan holde os orienteret og eventuelt kan komme med indspil til arbejdet. Dansk Affaldsforening vil gerne drøfte mulighederne herfor med Miljøstyrelsen.

Deponeringsdirektivet

Der indføres en ny definition på residual waste, som omfatter affald fra nyttiggørelsesoperationer, som ikke kan nyttiggøres og skal bortskaffes. Dansk Affaldsforening mener ikke, at det er hensigtsmæssigt at fastlægge sådan en definition på residual waste, da denne term så vidt vides bruges i mange andre betydninger. Måske kunne et alternativt forslag være affald fra behandlingsoperationer (waste from treatment operations)?

Der indføres en ny definition på biologisk nedbrydeligt affald, som omfatter træ, mad- og haveaffald, og papir og pap og hvilket som helst andet affald, som kan nedbrydes aerobt eller anaerobt. Dansk Affaldsforening læser det som, at det også kan omfatte bioplast (både vedvarende og fossil oprindelse)?

Per 1. januar 2025 må der ikke længere deponeres genanvendeligt affald inkl. plast, metal, glas, papir og pap og andet biologisk nedbrydeligt affald. Dansk Affaldsforening mener, at der kan være behov for undtagelser, fx vedr. PVC.

I 2025 må der maksimalt deponeres 25% af den samlede mængde kommunalt affald genereret det foregående år. Dansk Affaldsforening efterlyser mål for erhvervsaffald.

Dansk Affaldsforening bifalder generelt, at Kommissionen stiller krav i deponeringsdirektivet for at opnå den ønskede udvikling hen i mod en cirkulær økonomi.

NOTAT

Diverse

Dansk Affaldsforening mener ikke end-of-waste reguleringen er hensigtsmæssig og opfordrer til en evaluering. Dansk Affaldsforening bifalder forsøget på at stramme op på producentansvarsreguleringen og mener at det også efter en overgangsperiode skal omfatte allerede etablerede systemer. Dansk Affaldsforening bifalder introduktion af det tidlige advarselssystem og foreslår at Kommissionens tilsyneladende succes med 'compliance-promotion exercise' får et reguleringsmæssigt ophæng i affaldsrammedirektivet. Dansk Affaldsforening opfordrer Kommissionen/Miljøstyrelsen til at udarbejde en vejledning vedr. de kritiske råstoffer, som fremover skal indgå i affaldsplanerne.

Til Miljøstyrelsen

03. september 2014
Dokumentnr.: 365084

Høringssvar på COM(2014)398 final (sagsnummer MST-7719-00052)- Towards a circular economy: A zero waste programme for Europe

Dansk Byggeri støtter genbrug og nyttiggørelse af byggematerialer, hvor dette er muligt, omkostningseffektivt og acceptabelt for kunden. Genbrug af bygge- og anlægsaffald er imidlertid ikke altid uden problemer i forhold til kvalitet, sikkerhed og ensartethed bla. for gamle mursten, knust beton i ny beton og brugt tømmer til erstatning for nyt. Pris er også en udfordring, hvis det skal være omsætteligt på markedet. I dag er meget bygge- og anlægsaffald ikke designet med henblik på genbrug efter nedtagning. Dernæst er problemerne med miljøfarlige stoffer ikke fuldt ud løst endnu. Men fremme af nyttiggørelse har et hidtil overset potentiale, og vi er i denne sammenhæng meget interesseret i at uddybe dette til en hver tid.

Endelig skal der være et marked for "egnet til formålet" genbrugte materialer på den ene side og en forretningsmodel for entreprenører på den anden side. Dansk Byggeri tvivler på at denne fuldt ud har materialiseret sig endnu. Desuden er det stadig en udbredt opfattelse i markedet, at "nyt er bedst", og entreprenører kan i den henseende være tilbageholdende med at risikere at miste deres kunder, ved at tilbyde "grønne løsninger", hvor markedet ikke er modent. Mere skal gøres for at ændre nuværende adfærd og tænkning hos bygherren, som er fastlåst i en lineær forbrug-og-smid-vær kultur. Kommissionens mål om nul affald er således et langsigtet mål.

Mens Dansk Byggeri hilser meddelelsen velkommen, er vi fortsat bekymrede over, at alt for mange politiske initiativer vil blive forfulgt ved forskellige afdelinger i Kommissionen, der forårsager markedsforvriddinger og i værste tilfælde overlappende regulering. En simpel og sammenhængende politisk ramme vil skabe de bedste betingelser for byggebranchen til at gøre sin del. Nemme og gennemførlige regler vil blive imødekommet af entreprenører, der erkender, at den cirkulære økonomi er nødvendig.

Specifikke målsætninger og mål

Dansk Byggeri støtter forslaget om at hindre al deponering af genanvendeligt affald i 2025, men efterspørger en incitamentsstruktur som fremmer nyttiggørelsen og genanvendelsen set fra et miljømæssigt, teknisk og økonomisk perspektiv.

Vi ser frem til en yderligere dialog om dette emne.

Med venlig hilsen

Simon Stig-Gylling
Dansk Byggeri

Dato: 3. september 2014

Til:
Miljøstyrelsen
mst@mst.dk

Danmarks
Naturfredningsforening

Masnedøgade 20
2100 København Ø
Telefon: 39 17 40 00
Mail: dn@dn.dk

Bemærkninger til meddelelse om cirkulær økonomi og direktiv om revision af målsætninger mv. i diverse affaldsdirektiver

Sagsnummer: MST-7719-00052

Danmarks Naturfredningsforening (DN) og Det Økologiske Råd (DØR) takker for det tilsendte materiale. Vi finder generelt, at meddelelsen indeholder de væsentlige emner og visioner for omstillingen til en cirkulær økonomi. Der nævnes mange relevante mål og virkemidler, men der er også en række områder, hvor vi finder, at der kan strammes op eller sættes ekstra ind.

Bemærkningerne er opdelt i en generel del og en mere specifik del.

Generelle bemærkninger:

- En række gode mål
Vi finder en række gode bud på mål i meddelelsen. Vi ser frem til at disse mål bliver bindende for medlemsstaterne indenfor nær fremtid. Eksempler er genanvendelsen af 70% af husholdningsaffaldet i 2030, som vi ser som et ambitiøst men samtidig realistisk mål. Øgning af genanvendelsesraten for emballageaffald til 80 % senest i 2030, med delmål på 60 % for 2020 og 70 % for 2025, herunder mål for specifikke materialer er også gode mål, som vi kan tilslutte os.
- Snæver effektiviseringsfokus?
Der er en forholdsvis stor vægt i meddelelsen på begrebet "resource efficiency", som i sin snævre definition blot handler om at optimere eksisterende processer. Vi finder det vigtigt at understrege, at fokus i omstillingen til en cirkulær økonomi alt overvejende bør være på teknologispring, fordi der er for lille potentiale i almindelige optimeringer til, at disse vil kunne skabe en omstilling.
- Tværgående?
I den anden ende af skalaen mangler en mere solid kobling på tværs af ressortområder, fordi de drastiske ændringer, der skal til for at skabe omstillingen, vil skulle handle om at ændre ejerforhold, forretningsmodeller, forbrugsmønstre, uddannelsesfokus, logistik osv. Derfor bør indsatsen fremstå som en samlet udmelding for alle generaldirektorater, hvor politikområderne: Erhverv, finanser, skat, beskæftigelse, energi og ressourcer, uddannelse, fødevarer, forbruger, transport, videnskab og teknologi (herunder især informationsteknologi) samtænkes til en koordineret omstillingsøvelse. Kommissionen fremhæver selv, at der vil være store fordele for europæisk økonomi ved at satse på en omstilling til cirkulær økonomi men fokuserer i resten af meddelelsen al-

ligevel overvejende på forholdsvis klassiske miljø/affaldstiltag, kendt fra SCP- og IPP-sporene. Selvom der hist og her nævnes erhvervsaspekter og forbrugerforhold, så fremstår disse som løst formulerede intentioner. Vi mener, der bør skabes en integreret indsats, der koordinerer og sammenkæder aktiviteter, der skaber de fornødne ændringer på de ovenfor nævnte politikområder, så de alle bidrager til den bæredygtige omstilling.

- Vil kommissionen undersøge ting, vi godt ved?
Flere steder nævner kommissionen, at der skal undersøges nærmere. Et eksempel findes på side 4 ("The Commission will: further analyse the major market and governance failures which hamper the avoidance and reuse of material waste..."). Det er vores opfattelse, at de vigtigste markeds- og governancefejl har været kendte og dokumenterede af førende økonomer og affaldssektoren selv i flere årtier. Se uddybning nedenfor.
- Hvor er det grundlæggende opgør med affaldsforbrænding?
I en cirkulær økonomi er forbrænding af affald på en måde det værste, man kan udsætte sine ressourcer for, fordi alle de materialer, der kunne genanvendes og kan brænde, omdannes til luftforurening, og alle de, der ikke kan brænde, bliver til slagter, som er en teknisk set meget svær matrix at ekstrahere materialerne fra igen. Hvis vi skal have ressourcerne til at indgå i kredsløb, så er det altså ret uhensigtsmæssigt at forbrænde dem. Men affaldsforbrænding er i dag så udbredt i størstedelen af Nordeuropa, at der er en overkapacitet som er den største barriere for udsortering af fraktioner til genanvendelse og genbrug. Derfor er der behov for en målrettet indsats, der udfaser affaldsforbrænding til et niveau, der forholdsmæssigt svarer til 10-15% af den kapacitet, der findes i Danmark i dag. Lande, der ikke er langt med affaldsforbrænding og primært deponerer, vil med fordel kunne springe forbrændingsæraen over og satse altovervejende på genbrug, genanvendelse og affaldsminimering.
- Producentansvar, pantordninger og leasing
Meddelelsen indeholder flere steder beskrivelser af producentansvar og leasing som mulige virkemidler til omstillingen. Vi mener, at omstillingen fra et brug-og-smid-væk-samfund til en cirkulær økonomi især er afhængig af, at erhvervsliv og forbrugere går fra ejerskab til leasing og leje. Der er mange ting, der går op i en højere enhed, hvis denne markedsomstilling bliver hjulpet på vej:
 - o Virksomhederne beholder ejerskabet til de materialer, der findes i produkterne og kan derved planlægge genbrug og genanvendelse af komponenter, der udskiftes.
 - o Produkter vil blive designet til at kunne repareres, opgraderes og leve længere, hvilket giver et lavere materialeforbrug.
 - o Bortskaffelsen flyttes fra det uprofessionelle niveau (forbrugeren) til det professionelle niveau, hvilket vil sikre en højere grad af korrekt sortering og genanvendelse.
- Virkemidler
Der nævnes virkemidler rundt omkring meddelelsen, som er af blandet karakter. EU bør fremover i sine produktdirektiver stille krav om, at produkter skal være reparerbare og genanvendelige. Bl.a. skal producenter og importører forpligtes til at stille reservedele til rådighed i hele produktets levetid. Vi mener, man godt kunne inddrage forslag til

medlemsstaterne om økonomiske virkemidler. F.eks. nævnes på side 8 i boksen hvordan man kan bygge på udviklingen af "Environmental Footprint" til at styrke forbrugeroplysning. Dette virkemiddel er ret svagt, hvorimod det ville være oplagt at nævne, at medlemsstaterne bør overveje at bruge miljøfodaftryk-metoden som grundlag for beskætning af materialer i produkter.

Specifikke bemærkninger:

Vildledende miljømarkedsføring

Øverst side 8 nævnes et behov for effektive værktøjer imod grøn vildledning. Her bør Danmark fremhæve den vejledning, Forbrugerombudsmanden udgav i 2010 om "Miljø og etik i markedsføringen", som nok er Europas bedste og mest fyldestgørende bud på en fortolkning af markedsføringsdirektiverne.

Udfordringer i forhold til bygge og anlæg

Det anføres, at en stor mængde kan genanvendes (således eksempelvis 90 % i flere lande – bemærk i øvrigt her, at størstedelen af det danske bygge- og anlægsaffald går til 'opfyldning', som i EU-terminologi ikke er 'genanvendelse' men 'anden endelig materialenyttiggørelse'), men at den gennemsnitlige nyttiggørelsesgrad for EU27 ligger under 50 % - og det til trods for de potentielt betydelige økonomiske og miljømæssige fordele, der ellers vil være forbundet med genanvendelse.

Kommissionen identificerer to afgørende markedsbrister, der gør, at genanvendelsen ikke blot går i gang af sig selv:

- den ene er, at omkostningerne ved miljøskader hverken indgår i deponeringsgebyrerne eller i prisen på nye råmaterialer, hvilket kan føre til, at genvundet materiale bliver dyrere end nye råmaterialer,
- den anden er de modsatrettede incitamenter i CDW-værdikæden, hvor udgifterne til demontering, separation og behandling af affaldsmaterialer først og fremmest ligger i nedrivningsfasen, medens de potentielle fordele ved at anvende genvundne materialer som regel ligger i produktionsfasen.

Tilsvarende ville det gavne genanvendelsen, hvis det kunne lykkes Kommissionen at overvinde de 'systemiske hindringer', herunder markedsbrister, som meddelelsen ganske korrekt påpeger som nogle af hovedårsagerne til den træge reelle genanvendelse. De markedsbrister, som kommissionen påpeger, bør Danmark bidrage til løsninger af, da disse er ibland årsagerne til den træge reelle genanvendelse. Her mener vi at Danmark kan gå foran.

Vi er meget positive over, at der bliver lagt op til een regnemodel for, hvad der er genanvendelse. I dag er der fire forskellige anerkendte metoder til at beregne affaldsgenanvendelse, som gør det umuligt at sammenligne på tværs af grænser. Derudover mener vi, at Danmark bør pege på at de ting, der skal måles på, er den affaldsmængde, der sendes til deponi og den mængde der sendes til forbrænding – da det reelt er de to faktorer, der kan måles på.

Ydermere bliver det vanskeliggjort at nå 70%-målet i Danmark, fordi der er følgende forskel i opgørelsesmetoderne imellem Danmark og EU: I Danmark regnes genanvendelse som de mængder, der er indsamlet med henblik på genanvendelse, mens mængderne i Kommissionsmodellen jf. nyt stk. 4 til direktivets artikel 11, alene angår mængderne, der reelt genanvendes (dog med en bagatelgrænse på 2 %, der accepteres frasorteret i f.m. genanvendelsen).

Vi er enige i, at der er behov for en ændring af seks affaldsstrømsdirektiver. Det bør ske med henblik på, at direktiverne skal understøtte cirkulære økonomiske systemer, der fastholde produktets merværdi så længe som muligt og eliminerer affald. I praksis gennemføres det ved skærpelse af genanvendelsesmål og indførelse af forebyggelsesmål, samt deponeringsforbud for genanvendelige materialer og generel nedsættelse af andelen af kommunalt affald, der må føres til deponi.

Angående de mål som direktivet opsætter

Det er vores vurdering, at det for de danske kommuner vil kræve langt mere vidtgående initiativer at nå direktivforslagets 70 %-mål i 2030, som nævnt ovenfor. Lige nu er kommunerne i gang med at udarbejde og vedtage affaldsplaner for perioden frem til 2022, og de planer og udkast, vi har set indikerer ikke, at der stiles mod at øge genanvendelse, genbrug og affaldsminimering i tilstrækkelig grad. En stor del af forklaringen på dette skal nok findes i de store antal kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg, som skal afskrives, som nævnt ovenfor. Det kan derfor forudses, at den statslige evaluering af affaldsplanerne, som er planlagt til 2016, vil vise et stort behov for revidering af planerne samt mere effektive virkemidler mhp. at nå målet på 70% i 2030.

Ligeledes er det svært at se hvordan Danmark skal opfylde målene for genanvendelse i emballagedirektivet. Det må derfor forventes, at DK stiller skærpede krav til kommuners indsamling og genanvendelse af emballageaffald. Da Danmark ikke har udarbejdet ressourcestrategi del 2 – om affaldsforebyggelse endnu, men allerede har meldt ud, at der kommer fokus på emballages, vil det være oplagt for Danmark, at disse nye mål for emballage bliver indarbejdet i affaldsminimeringsstrategien, som vi forventer kommer til efteråret 2014.

Affaldsdirektivet specifikt:

Med den revision af affaldsdirektivet, som der bliver lagt op til, ser vi nogle konflikter med ressourcestrategien. De vigtigste substantielle ændringer i affaldsdirektivet angår en skærpelse af genanvendelseskravene, der fra 2020 nu gælder for alt 'kommunalt affald' (nærmere defineret i nyt bilag VI) og ikke kun for de fire materialestrømme (papir, plast, glas og metal), som DK ifølge ressourceplanens bilag 5 ellers agtede at søge det gældende affaldsdirektivs genanvendelseskrav opfyldt med i 2020.

Med venlig hilsen

Sine Beuse Fauerby og Christian Poll, Miljøpolitiske seniorrådgivere i DN

Kontakt Christian: 31 19 32 49, cpo@dn.dk

Christian Ege, sekretariatsleder i Det Økologiske Råd

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000

F +45 3339 4141

E info@lf.dk

W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

Email: mst@mst.dk, jesju@mst.dk

Høringsvar fra Landbrug & Fødevarer vedr. meddelelse om omstilling til en cirkulær økonomi: et program for et Europa uden affaldsproduktion, j.nr. MST-7719-00052

"Towards a circular economy: A zero waste programme for Europe"

Landbrug & Fødevarer takker Miljøstyrelsen for muligheden for at afgive høringssvar på EU-Kommissionens kommunikation: "Towards a circular economy: A zero waste programme for Europe" (COM(2014) 398 final).

Landbrug & Fødevarer erkender behovet for at fremme en cirkulær økonomi. Med over 9 mia. mennesker på jorden i 2050 er det nødvendigt, at se på hvordan vi kan bruge alle tilstedeværende ressourcer mere optimalt og bæredygtigt. Det vil involvere et skifte fra en lineær økonomi, hvor værdikæden direkte går fra produktion til udsmid, men det vil også kræve, at vi kigger på, om vores miljøregulering er optimal og tilpas målrettet til at øge den samlede bæredygtige produktion.

Kommentarer

I forhold til den konkrete Kommunikation (COM(2014) 398 final) er det vigtigt for Landbrug & Fødevarer at fremhæve følgende:

Der fremsættes én model over den cirkulære økonomi (p.5). Der kan dog findes en anden model også, hvor der er tale om to slags cirkulære økonomier – nemlig en cirkulær økonomi baseret på mineralske råstoffer og fossile kilder – og en anden cirkulær økonomi baseret på biologiske og fornybare ressourcer.

Ifølge Landbrug & Fødevarer bør der være mere fokus på de to forskellige tilgange til den cirkulære økonomi. Den cirkulære økonomi baseret på biologiske og fornybare ressourcer kan også kaldes bioøkonomi. Her har EU vedtaget en Bioøkonomistrategi under det danske formandskab i 2012, hvor en lang række initiativer og aktiviteter er planlagt. Strategien består af tre hovedelementer:

Landbrug & Fødevarer repræsenterer landbruget og fødevarerhvervet i Danmark. Organisationen er resultatet af en fusion mellem Landbrugsrådet, Danske Slagterier, Dansk Svineproduktion, Dansk Landbrug med Dansk Landbrugs Medier og Dansk Landbrugsrådgivning, samt væsentlige dele af Mejeriforeningens aktiviteter.

Landbrug & Fødevarer repræsenterer Danmarks største kompetenceklynge med 150.000 beskæftigede og en samlet eksport på mere end 100 mia. kr. årligt.

1. Investering i forskning, innovation og færdigheder inden for bioøkonomien. Dette indebærer EU-finansiering, national finansiering, private investeringer og en styrkelse af samspillet med andre politikinitiativer.
2. Udvikling af markeder og konkurrenceevne inden for bioøkonomiske sektorer gennem en bæredygtig intensivning af den primære produktion, omdannelse af affald til produkter med merværdi og gensidige læringsmekanismer, så der opnås forbedringer inden for produktion og ressourceudnyttelse. Affald vil kunne anvendes til bioenergi eller andre biobaserede produkter og derved skabe job og vækst.
3. Styrket koordinering af politikken og inddragelse af interessenter via nedsættelsen af et bioøkonomipanel, et observationsorgan for bioøkonomien og jævnlige konferencer for de relevante parter.

Strategien tilstræber samspil og komplementaritet med andre politikområder, instrumenter og finansieringskilder, som arbejder med de samme målsætninger, f.eks. samhørighedsfonden, den fælles landbrugspolitik, den fælles fiskeripolitik, den integrerede havpolitik samt miljø-, industri-, beskæftigelses-, energi- og sundhedspolitikkerne.

Bioøkonomistrategien adresserer derfor en cirkulær økonomi baseret på biologiske og fornybare ressourcer. Der savnes derfor en bedre inddragelse af bioøkonomistrategien i Kommunikationen om den cirkulære økonomi, herunder hvordan den cirkulære økonomi kan understøtte udviklingen af bioøkonomien.

Med bioøkonomien er vi mindre afhængige af udenlandske råstoffer, vi skaber vækst i udkantsområder, og vi sikrer optimal udnyttelse af alle organiske materialer, som produceres i fx fødevarereproduktionen. Bioøkonomien bør derfor være noget som vi skal søge at fremme.

Herudover skal der tages højde for, at der med EU's bioøkonomistrategi allerede ligger en række tiltag, der kan fremme den biologiske og ressourceeffektive cirkel. Der er i de enkelte lande nedsat nationale bioøkonomipaneler m.v.

Omkostninger for eksisterende virksomheder

Det er afgørende, at der ikke pålægges yderligere byrder eller omkostninger på europæiske virksomheder i udmøntningen af Kommunikationen om cirkulær økonomi – eller at det i hvert fald bliver harmoniserede omkostninger og byrder, som dækker alle virksomheder i Europa.

Her er det fx bekymrende, at der i "CWD (2014) 211Final" fremsættes forslag om, at der kan sættes et "non-binding Resource Productivity target" på EU-niveau, hvor medlemsstaterne stilles frit til at sætte egne nationale mål og policies. Lige præcist dette kan skabe grobund for en intern og uhensigtsmæssig forvridding mellem medlemsstaterne i EU. Landbrug & fødevarer finder derfor, at målene vedrørende ressourceeffektivitet skal være fælles europæisk bindende.

Lovgivningsinitiativer: ændring af affaldsdirektivet (2008/98) og emballagedirektivet (94/62)

I den samlede pakke fra Kommissionen med initiativer, der skal fremme den cirkulære økonomi, er også et forslag til direktiv om ændring af fem direktiver, bl.a. affaldsdirektivet (2008/98) og emballagedirektivet (94/62). Det foreslås, at der i direktiverne indskrives en række bindende mål for genanvendelse/recirkulering af en række affaldsfraktioner, herunder husholdningsaffald. Danmark har ikke bindende mål for genanvendelse/recirkulering, men en række målsætninger, formuleret i regeringens ressourcestrategi. Landbrug & Fødevarer støtter initiativer, der fremmer recirkuleringen af organisk affald, hvis det er sikkert og omkostningseffektivt. Vi støtter derfor som udgangspunkt, at der indføres bindende mål, da det vil fremme udviklingen af teknologi og logistik til håndtering og udnyttelse af de organiske affaldsstrømme. Men der ligger en stor udfordring i at få udformet standardiserede opgørelsesmetoder i EU for genanvendelse, så udviklingen og implementeringen af de fællesregler kan sammenlignes. Den problemstilling er Kommissionen opmærksom på, men vi vil opfordre til, at fastsættelsen af bindende mål afventer udviklingen af de standardiserede opgørelsesmetoder, og at man har et robust bud på, hvad udgangspunktet i de enkelte lande i EU er.

Mht. de ambitiøse mål for emballage affald skal der være sikkerhed for, at der både er tilgængelige emballagetyper og affaldslogistik til at understøtte målene, og at der ikke påføres virksomhederne konkurrenceforvridende meromkostninger. Emballage til fødevarer skal opfylde en række krav til funktionalitet og præsentation af fødevarerne, som der skal tages hensyn til ved valg af emballagetype, og som skal respekteres ved fastsættelsen af mål for recirkulering og genanvendelse.

Landbrug & Fødevarer støtter indsatsen mod madspild, da det er en effektiv måde at reducere fødevarerproduktionens samlede klima- og miljøaftryk. Målet om 30 % reduktion allerede i 2025 lyder meget ambitiøst.

I al lovgivning vedrørende affald og ressourcer i relation til landbrugs- og fødevarerproduktion skal det huskes, at fødevarer sikkerhed har meget høj prioritet. Derfor er det vigtigt, at lovgivning og politiske målsætninger om recirkulering af organiske affaldsprodukter hele tiden koordineres med indsatsen for at sikre en høj fødevarer sikkerhed, f.eks. i forhold til forordningen om animalske biprodukter (1069/2009). Recirkulering af affaldsprodukter til jordbruget skal hele tid ske under den forudsætning, at det ikke må kompromittere fødevarer sikkerheden.

Landbrug & Fødevarer står naturligvis til rådighed for yderligere oplysninger.

Med venlig hilsen

Henrik Bang Jensen

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000

F +45 3339 4141

E info@lf.dk

W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Erhvervs- og Vækstministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Email: pegrhu@erst.dk, cc omr2@evm.dk

Hørings svar fra Landbrug & Fødevarer vedr. Europa-Kommissionens meddelelse – grøn handlingsplan for SMV'er

Landbrug- og Fødevarer takker for muligheden for at afgive høringssvar på Kommissionens meddelelse om en grøn handlingsplan for SMV'er.

I forbindelse med støtte til grøn iværksætterkultur og udvikling af SMV'ers konkurrenceevne og bæredygtighed vil det være væsentligt at have fokus på, hvordan man undgår overimplementering. I den forbindelse har vi noteret os, at der i handlingsplanen bliver lagt op til:

- at man ved gennemførelse af målsætningerne i handlingsplanen skal udveksle "bedste praksis" erfaringer på bl.a. europæisk plan
- at man løbende vil være i dialog med SMV-interesseparter

Vi kan fuldt ud støtte initiativer, som sigter mod at udveksle viden om bedste praksis og sikre interessentinddragelse. Erfaringsmæssigt er der så stor spredning mellem virksomheder og mellem medlemslande mht. ressourceeffektivitet og bæredygtighed inden for de enkelte brancher, at et mål for et fællesskabsniveau for bæredygtig og ressourceeffektivitet svarende til aktuelle "bedste praksis" på de fleste områder vil være ambitiøst. En mål-niveau med udgangspunkt i "bedste praksis" har den fordel, at der kan peges på teknologiske og administrative løsninger, som allerede er udviklet, hvilket letter implementeringen.

Det er i den forbindelse vigtigt at understrege, at hvis miljøudfordringen skal omsættes i markedsmuligheder, så skal den samlede ressource- og miljøregulering, og ikke mindst implementeringen af vedtagen regulering, understøtte og sikre lige konkurrencevilkår og fælles standarder. Lige konkurrencevilkår er helt grundlæggende, også for SMV'er, hvis der skal udvikles et grønnere europæisk indre marked. Vi kan f.eks. pege på implementeringen af IE direktivet og det aktuelle/nært forestående arbejde med en række BREF'er på fødevarer- og landbrugsområdet (BREF'er for store husdyrbrug, food drink and milk og slagterier) som eksempel på lovgivning, der kan være med til at sikre lige konkurrencevilkår, hvis der udarbejdes klare og fagligt velfunderede miljøstandarder og det bakkes op af en politisk vilje til at sikre en lige og ensartet implementering i EU.

Landbrug & Fødevarer repræsenterer landbruget og fødevarerhvervet i Danmark. Organisationen er resultatet af en fusion mellem Landbrugsrådet, Danske Slagterier, Dansk Svineproduktion, Dansk Landbrug med Dansk Landbrugs Medier og Dansk Landbrugsrådgivning, samt væsentlige dele af Mejeriforeningens aktiviteter.

Landbrug & Fødevarer repræsenterer Danmarks største kompetenceklynge med 150.000 beskæftigede og en samlet eksport på mere end 100 mia. kr. årligt.

Afslutningsvis skal det nævnes, at et centralt omdrejningspunkt i handlingsplanen bør være at sikre administrativt enkle regler, som er særligt relevant, når det kommer til SMV'er, da det er relativt mere ressourcekrævende at sætte sig ind i komplicerede regler og procedurer, jo mindre virksomhederne er.

Landbrug & Fødevarer står naturligvis til rådighed for yderligere oplysninger.

Med venlig hilsen

Henrik Bang Jensen

D 33 39 44 52

M 40 37 26 32

E hbj@lf.dk

Høring – Erhvervs- og Vækstministeriet

GRØN HANDLINGSPLAN FOR SMV'ER

- sætte SMV'erne i stand til at gøre miljøudfordringer til nye forretningsmuligheder

Landbrug & Fødevarer fremsender hermed et tillæg til høring på EU-Kommissionens kommunikation om en "Grøn Handlingsplan For SMV'er". Landbrug & fødevarer har afsendt høringssvar på handlingsplanen d. 11. august, men ønsker herved at fremsende en række supplerende bemærkninger, som beklageligvis ikke er kommet med i første høringssvar.

Landbrug & Fødevarer ønsker at styrke tre områder i Kommunikationen i relation til bioøkonomi:

- **Koordination og samspil med EU's aktiviteter inden for bioøkonomi**
- **Udnyttelse af bi- og restprodukter til højeste komparative værdi (højest i værdikæden)**
- **Skabelse af markedstræk for ressourceeffektive produkter i bioøkonomien**

De tre punkter uddybes i nedenstående.

Koordination og samspil

Landbrug & Fødevarer savner en stærkere sammenhæng mellem den grønne handlingsplan for SMV'er – og Kommissionens strategi og handlingsplan for bioøkonomi vedtaget under det danske formandskab i 2012. Bioøkonomistrategien har tre hoved elementer som alle tager udgangspunkt i EU's 2020-strategis flagskibe:

1. *Investering i forskning, innovation og færdigheder inden for bioøkonomien. Dette indebærer EU-finansiering, national finansiering, private investeringer og en styrkelse af samspillet med andre politikinitiativer.*
2. *Udvikling af markeder og konkurrenceevne inden for bioøkonomiske sektorer gennem en bæredygtig intensivering af den primære produktion, omdannelse af affald til produkter med merværdi og gensidige læringsmekanismer, så der opnås forbedringer inden for produktion og ressourceudnyttelse. For eksempel koster bortskaffelsen af fødevareraffald den europæiske skatteborger mellem 55 og 90 EUR pr. ton og producerer 170 ton CO2. Dette affald kunne anvendes til bioenergi eller andre biobaserede produkter og derved skabe job og vækst.*
3. *Styrket koordinering af politikken og inddragelse af interessenter via nedsættelsen af et bioøkonomipanel, et observationsorgan for bioøkonomien og jævnlige konferencer for de relevante parter.*

Strategien tilstræber samspil og komplementaritet med andre politikområder, instrumenter og finansieringskilder, som arbejder med de samme målsætninger, f.eks. samhørighedsfonden, den fælles landbrugspolitik, den fælles fiskeripolitik, den integrerede havpolitik samt miljø-, industri-, beskæftigelses-, energi- og sundhedspolitikkerne.

"Den grønne handlingsplan for SMV'er" og "Bioøkonomistrategien" har derfor samme overordnede mål og består en række sammenlignelige initiativer, hvorfor der bør tilstræbes en samhörighed mellem aktiviteterne i handlingsplanerne.

Handlingsplanen for SMV'er bør derfor eksplicit forholde sig til, hvordan bioøkonomien understøttes og beskrive sammenhængen til de mange indsatser, som EU har igangsat inden for bioøkonomien. Særligt for SMV'er kan der ligge mange muligheder i bioøkonomien, da det er et vækstområde, som tager udgangspunkt i eksisterende værdikæder fx inden for fødevarer og foder, hvor SMV'er og primær produktion står særlig stærkt.

Opgradering af bi- og sideprodukter

Landbrug & Fødevarer ønsker et større fokus på opgradering af bi- og restprodukter. Handlingsplanen fokuserer på at undgå "affald" eller "genbruge produkter" som en naturlig vej til højere ressourceeffektivitet. Det er dog afgørende, at bi- og restprodukter (og affald) ikke blot udnyttes, men udnyttes til produkter højest i værdikæden. Det vil ofte kræve, at der enten skabes et økonomisk incitament for optimal udnyttelse eller at mulige reguleringsmæssige barrierer ryddes af vejen.

Et eksempel på sidstnævnte:

Der findes en lang række lovende værdikæder baseret på restprodukter fra kødproduktion fx slagteriaffald og animalsk fedt. En væsentlig del af denne biomasse bruges i dag til foder, gødning og brændsel, men der er store økonomiske, ressourcemæssige og miljømæssige potentialer ved alternativ brug og opgradering af restprodukterne til overvejende kødprotein, men også som forbedret energiresource.

Mere end 300.000 tons restprodukter fra dansk kødproduktion (både små og store virksomheder) kan gennem en forøget, men fuldt ud sundhedsmæssig forsvarlig kategorisering og anvendelse komme op i værdikæden og skabe en højere komparativ værdi end ved eksisterende anvendelse. Det vil naturligvis understøtte bestræbelserne på en optimal, cirkulær ressourceudnyttelse, og herigennem have en positiv effekt på klima og miljø.

En opgraderet udnyttelse af ovenstående restprodukter vil i Danmark kunne genere en årlig værdiforøgelse på en værdi af ca. en halv mia. kr. til op over én mia. kr. baseret på det nuværende prisniveau på fx kødprotein.

En af de væsentligste barrierer for alternativ anvendelse af restprodukterne omhandler kategorisering og behandling af restprodukterne, hvor en ændret regulering på EU-niveau er påkrævet.

Den grønne handlingsplan for SMV'er skal derfor indeholde bud på, hvordan den højeste komparative udnyttelse af bi- og restprodukter (og affald) kan opnås.

Markedstræk for ressourceeffektive produkter

Landbrug & Fødevarer ønsker at skabe opmærksomhed på, at en generel forøget ressourceeffektivitet i værdikæden vil kræve ekstra investeringer og i mange tilfælde

forøge produktionsomkostningerne. Der er fx omkostninger til indsamling og behandling af affald – eller udgifter til design og nytænkning af produkter og produktionsprocesser som på kort sigt medfører øgede udgifter. Det betyder, at ressourceeffektive produkter på den korte bane kan forventes at være dyrere end konventionelle produkter.

En mere ressourceeffektiv produktion og udnyttelse af alle bi- og restprodukter vil derfor kræve investeringer. Det kan være investeringer i forskning, hvor der fx i Kommissionens nye forskningsrammeprogram "Horisont 2020" afsættes midler til bioøkonomi. Det kan også være gennem offentlige støttemuligheder eller skabelse af et offentligt markedstræk fx i offentlige indkøb eller gennem etablering af et lovbestemt markedstræk som fx ved biobrændstoffer.

Landbrug & Fødevarer efterspørger derfor, at handlingsplanen – evt. baseret på bioøkonomistrategien - giver bud på, hvordan finansiering og markedstræk for udbredelse af de ressourceeffektive produkter kan skabes. I den forbindelse skal der igen opfordres til et tæt sammenspil og koordinering med de aktiviteter, som finder sted som led i udmøntningen af bioøkonomistrategien.

Det gælder også ved inddragelse af miljøhensyn i udarbejdelse af standarder og certificeringer. I den sammenhæng er det igen afgørende, at Kommissionen sikrer, at standarder og certificeringer flugter med de aktiviteter, som tænkes planlagt som led i bioøkonomistrategien.

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K
Ang.: sagsnummer MST-7719-00052

DONG Energy A/S
Nesa Allé 1
2820 Gentofte
Danmark

Tlf. +45 99 55 11 11
Fax +45 99 55 00 01

www.dongenergy.dk
CVR-nr. 36 21 37 28

Consultation of amendment of the EU waste directive etc.

DONG Energy thanks for the opportunity to give comments to the amendment of EU waste directives.

3. september 2014

DONG Energy has two comments relates to the proposed amendment of Article 22 in *Directive 2008/98/ec of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 on waste and repealing certain Directives*.

Vores ref. Lykke Mulvad Jeppesen

lmjep@dongenergy.dk
Tlf. 99558754

The amendment is given in Article 1, parenthesis 11 in the amendment document:

"(11) in Article 22, the second paragraph is replaced by the following: 'In order to minimize contamination of waste materials, Member States shall ensure separate collection of bio-waste by 2025.

The Commission shall carry out an assessment on the management of bio-waste with a view to submitting a proposal if appropriate. The assessment shall examine the opportunity of setting minimum requirements for bio-waste management and quality criteria for compost and digestate from bio-waste, in order to guarantee a high level of protection for human health and the environment."

1. Introduction of a target for specific concepts of separation of bio-waste seems inappropriate

DONG Energy doesn't see the introduction of a demand for member states to introduce the specific concept "separate collection" in 2025 as an appropriate tool to ensure minimized contamination of waste materials. DONG Energy therefore suggests that the sentence "*In order to minimize contamination of waste materials, Member States shall ensure separate collection of bio-waste by 2025*" is deleted or rephrased to ensure a technology/concept neutral target, that can assure both non-contamination of waste materials and a high yield of bio-waste. The suggestion is due to the following reasons:

- Separate collection is not critical to preventing contamination of recyclable materials. Therefore the demand to ensure separate collection is not a natural follow from the stated reason for the amendment as given in (10) in the amendment document:*In*

addition, separate collection of bio-waste introduced by this proposal should contribute to preventing contamination of recyclable materials.”

- Central separation of household waste in a biodegradable part and recyclable materials is an effective way to separate waste materials for reuse (glass, plastic, bottles etc.) and result in a high yield of bio-waste to be used as renewable and flexible energy source.
- By introducing technology/concept specific targets instead of relating the desired environmental benefit or likely purpose to the legislation all technology development based on other concepts will stop. This can potentially lead to increased cost of obtaining the EU targets on waste
- It seems like the conclusion of demanding separate collection of biomass is taken before the analysis is made – i.e. phrase two in article 22 that an assessment should be made about the management of bio-waste. Separate collection is so far not seen as the most efficient way to collect bio-waste

DONG Energy's has developed a central separation technology, REnescience, that completely fulfil the purpose behind the amendment. The technology will not be able to contribute to the target for 2025 and will therefore be an unwanted technology, if the amendment is realised.

Based on the above we will suggest that the sentence is deleted or rephrased to ensure technology/concept neutrality.

2. Unclear definition of bio-waste

It is not completely clear what is meant by bio-waste. A definition is given in *Directive 2008/98/ec of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 on waste and repealing certain Directive*:

- *“bio-waste’ means biodegradable garden and park waste, food and kitchen waste from households, restaurants, caterers and retail premises and comparable waste from food processing plants”;*

But in the directive no definition is given on “kitchen waste”. And therefor it is unclear whether bio-waste includes plastic, bottles etc. and therefor is equal to what we call household waste.

A clear definition is needed to completely understand the consequences of the amendment.

Best Regards
DONG Energy

Lykke Mulvad Jeppesen
Senior Regulatory Advisor

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

Att: mst@mst.dk.
sagsnr MST-7719-00052.

4. september 2014

Høring for EU meddelelse om cirkulær økonomi og direktiv om revision af målsætninger i diverse affaldsdirektiver.

Dansk Erhverv har følgende bemærkninger til EU's meddelelse om cirkulær økonomi og direktiv om revision af målsætningerne i diverse affaldsdirektiver.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv er enig med Kommissionen om nødvendigheden af at gennemgå og styrke de eksisterende affaldsdirektiver, så de bidrager til at øge genanvendelsen af affald. Målsætningerne er vigtige for at få Europa og Danmark omstillet i en mere ressourceeffektiv og bæredygtig retning og for, at bevare og styrke erhvervslivets konkurrenceevne.

Forslaget til nye og juridisk bindende målsætninger skal øge genbrug og genanvendelse af kommunalt affald, emballager, sikre særskilt indsamling af bioaffald og forebygge madspild. Disse mål anser Dansk Erhverv som opnåelige i Danmark, såfremt en række grundlæggende forudsætninger er tilstede og problemstillinger håndteres og afklares forud eller tidligt i processen.

Dansk Erhverv fremførte disse pointer i tidligere høringssvar vedrørende den danske ressourceplan for affaldshåndtering og vil gerne henvise til dette svar i forbindelse med denne høring. Det er afgørende vigtigt for opnåelse af målsætningerne, at de relevante danske myndigheder og politikere skaber de fornødne incitamenter i dialog med erhvervslivet og skaber efterspørgselsmekanismer, f.eks. med mere bindende målsætninger i det offentlige indkøb og initiativer målrettet forbrugerne.

Det er essentielt, at meddelelsen indeholder tilstrækkelig med positive og forretningsdrevne incitamenter og målrettet stimulering af efterspørgslen, så der skabes et marked for de typisk dyrere grønne og bæredygtige produkter. Sker dette ikke, bliver omstillingen for omkostningstung for samfundet, sker for langsomt eller udebliver.

Som Dansk Erhverv tidligere har påpeget, er en helt afgørende forudsætning for at indfri målsætningerne, at kommunernes fremtidige affaldsplaner i langt højere grad sikrer effektiv affaldsindsamling, og at det sker i samarbejde med de private aktører. I dag sker kommunernes affaldshåndtering yderst forskelligt og udgifterne, som sendes videre til virksomhederne, er så forskellige, at de slet ikke kan forklares ved forskelle i f.eks. demografi eller infrastrukturen. Det peger på ineffektivitet, og det afspejler det u hensigtsmæssige i, at de 98 kommuner i Danmark har fået metodefrihed og ikke styres konsekvent af BAT-retningslinjer for affaldshåndtering og genanvendelse. I dag er det primært de private affaldsaktører, der har viden om BAT-teknologi og politikere og kommuner bør sikre et målrettet samarbejde med disse private affaldsaktører for at sikre bedre anvendelse af BAT-teknologi, hvilket understøtter anvendelse af de mest effektive "best practise" metoder.

For at skabe de fornødne incitamenter bør kommunerne anerkende og gentænke deres ansvar. Det er på ingen måde motiverende for hverken borgere og virksomheder, når kommunerne pålægger krav om, at der skal bruges flere ressourcer på at sortere og genanvende og samtidig fremsender en større regning. Det er vigtigt, at de effektiviseringsgevinster, som kommunerne opnår i forbindelse med mere effektiv affaldshåndtering tilbageføres som "belønning" til virksomheder og borgere, der udfører en stor del af arbejdet og de ad den vej oplever at en indsats kan betale sig. Dertil vil økonomien vokse, når markedsprisen på en række genanvendte materialer forventes at stige i fremtiden

Et centralt og velkendt problem er den danske affaldsforbrændingssektor, som i den eksisterende infrastruktur ikke er gearet til at håndtere affaldet jf. målsætningerne. Den skal tidligt i processen omstilles til at kunne muliggøre bioforgasningsgenanvendelse - ikke ved forbrænding. Det er afgørende vigtigt, at myndighederne ikke igangsætter en masse initiativer rundt om i landet, som ikke er koordineret med målene om og udviklingen af øget bioforgasning og genanvendelse. Det vil være totalt skadeligt for tilliden og opbakning til ressourceplanerne, hvis elementerne i Århus-historien fra 2001 gentager sig.

For at sikre en reel omstilling er det således af afgørende vigtighed, at myndighederne skaber de rette grundlæggende forudsætninger, samt håndterer de øvrige problemstillinger tidligt i processen.

Specifikke bemærkninger

Dansk Erhverv finder de foreslåede målsætninger ambitiøse og nødvendige, men som nævnt under de generelle bemærkninger, er vi bekymrede for den manglende håndtering af en række forudsætninger og problemstillinger.

Sandsynligheden for at målsætningerne kan nås svinger fra medlemsstat til medlemsstat, hvor deponeringsgraden svinger mellem 3-90 %. Danmark deponerer omkring 3 % og vil derfor relativt let kunne nå målsætningen om at standse deponeringen inden 2025. Omvendt har Danmark

en stor udfordring i at omstille sin kommunalt styrede affaldsforbrændingssektor til at kunne bi-
oforgasse og genanvende tilstrækkeligt. Medlemsstaternes udfordringer er af så vidt forskellige
karakterer, at Kommissionen nok vil få store udfordringer med at få EU samlet i mål. Det er der-
for fornuftigt, at forslaget indbygger muligheder for at følge op og sanktionere over for de med-
lemsstater, der ikke er tilstrækkeligt på sporet.

Forslaget om at 70 % af det kommunale affald skal forberedes til genbrug eller genanvendes bør
opnås igennem fleksible regler og initiativer. Disse skal kunne støtte både små og store virksom-
heder inden for forskellige markeder, så de kan bidrage til omstillingen uden øgede administrati-
ve byrder og omkostninger. Øgede byrder og omkostninger hos især mindre virksomheder kan
betyde, at indsatsen skaber konkurrenceforvridning blandt virksomheder. Det er vigtigt at forstå
den virkelighed små erhvervsdrivende befinder sig i. F.eks. har en del små butikker i de større by-
er pladsproblemer og har kun ringe mulighed for at opstille affaldsudstyr o.l. i baggårde. De har
heller ikke mulighed for at etablere økonomisk rimelige afhentningsaftaler med transportørerne,
fordi der er tale om for små mængder, og de er tvunget til at benytte de kommunale genbrugs-
pladser. Der skal overvejes understøttende dispensationer og bagatelgrænser i de kommende reg-
ler, og der er brug for at få udviklet nye typer affaldsudstyr, der imødekommer pladsproblemer.

En slutbemærkning under 70 % målsætningen er, at direktivforslagets definition for "kommunalt
affald". Den kan opfattes som alt for generel og uden harmonisering til de danske affaldsregler,
hvor kommunalt affald f.eks. ikke omhandler erhvervsaffaldet. Dansk Erhverv opfatter ændringen
af definitionen alene som et forsøg på at harmonisere indberetningen af affaldsdata til Kommissi-
onen, og ikke én som skal styre måden affaldsindsamlingen skal foregå på.

Forslaget om at 70 og 80 % af emballagen skal forberedes til genbrug eller genanvendelse inden
2025 og 2030 er meget ambitiøst og kan kun opnås i Danmark, hvis f.eks. reglerne bliver fleksible
over for forskellige virksomhedstyper og markeder, hvis indsatsen sikrer kvalitet i oparbejdelsen
af affaldet og får forureningerne ud af materialerne (*vigtig for at prisen kan komme på niveau
med prisen på nye materialer*) og hvis man formår at skabe den tidligere nævnte efterspørgsel. I
forbindelse med at opfylde målsætningerne for emballager er det vigtigt, at man frem for alt sæt-
ter frivillige initiativer i gang målrettet store virksomheder, der kan opnå stordriftsfordele og or-
ganisere affaldsindsamlingen, så der kommer en positiv økonomi ud af det. Det skal nævnes, at
flere store danske detail- og dagligvarebutikker allerede er i gang med at indsamle emballager i
samarbejde med forbrugere. Hvis prisen på genanvendte råvarer stiger, vil flere danske virksom-
heder få mulighed for at få positiv økonomi ud af at organisere indsamling. Danske regler, som
sigter på at indføre tvungen indsamling af emballager eller indfører nye former for pantordninger,
vil kun påføre urimelige byrder for hovedparten af de danske virksomheder.

Forslaget om at sikre særskilt indsamling af bioaffald inden 2025, for at minimere krydskontami-
nering, skal imødekommes ved at tilbyde virksomheder og borgere effektive affaldssystemer, der
gør det enkelt. Dansk Erhverv forstår synspunktet at jo højere oppe i værdikæden, man sikrer
kvaliteten på affaldet, des højere kvalitet kan man opnå i slutproduktet. Men kravet om særskilt

indsamling kan blive en stor udfordring for mindre virksomheder, der kun producerer lidt madaffald eller har pladsproblemer jf. tidligere bemærkninger. Der bør derfor, som man gør i Københavns Kommune, indføres en bagatelgrænse for, hvornår man som virksomhed skal sikre den fornødne særskilte indsamling.

Forslaget om et mål for mindst 30 % madaffald i fødevarerforsyningskæden skal målrettes primært de dele af værdikæden, hvor det giver størst mening. Spildet i dagligvarebutikkerne udgør i dag omkring 5 % af den samlede madspild, hvor hovedparten sker hos forbrugerne og i fødevarerproduktionen. Derfor vil en øget indsats i dagligvarehandlens butikker, i forhold til i dag, kun give en relativ lille effekt. Langt hovedparten af alle butikker gør allerede en stor indsats for at reducere "fødevarespildet", fordi det giver bedre økonomi. En del større butikskæder arbejder i dag målrettet med at udvikle nye former for emballager, der forlænger fødevarers holdbarhed og har initiativer, hvor fødevarer, der nærmer sig holdbarhedsdatoen, tilbydes gratis eller til en stærkt nedsat pris.

Der er i dag fødevareregler, der på sin vis hindrer dagligvarehandlen i at nedbringe madspild. Butikker, som ikke når at sælge fødevarer i tide, må ifølge reglerne ikke tilbageføre dem til grossisten eller producenten for oparbejdelse og genanvendelse af råmaterialerne i andre typer fødevarer. Når varestrømmen, ifølge reglerne, kun må bevæge sig fra engros imod detail har butikker ikke mulighed for at reducere deres madspild. De skal destrueres, eller gives til landmænd til dyrefoder. Dansk Erhverv har forståelse for, at der skal være regler, der sikrer hygiejnen i vores fødevarer. Dog bør det overvejes, om man i visse tilfælde kan lempe reglerne, f.eks. med en dispensationsordning, som muliggør en genanvendelse af visse fødevarer, når det kan påvises, at dette ikke påvirker hygiejnen og sundheden.

Med venlig hilsen

Jakob Zeuthen
Miljøpolitisk chef

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København

Sendt som e – mail til mst@mst.dk
Journalnr: Mst-7779-00052

25. august 2014

Høring af meddelelse om cikulær økonomi og direktiv om revision af målsætninger mv. i diverse affaldsdirektiver (Mst-7779-00052)

HORESTA har fået kendskab til ovennævnte høring den 4. juli 2014.

Turist- og serviceringsbranchen gør allerede meget for at sortere og genanvende affald og har fokus på at nedbinge mængden af affald. På det organiske område har branchen og HORESTA længe haft fokus på at nedbringe madspildet – både af miljømæssige men også af økonomiske årsager.

Overordnet set vil HORESTA og branchen gerne være med til at arbejde for yderligere genanvendelse. HORESTA ønsker, at Danmark og EU får et affaldssystem, som er mere ensrettet, målrettet erhvervslivets behov og hvor det kan betale sig at sortere sit affald.

Nemt

Det skal være nemt at sortere og komme af med sit affald. Løsningerne skal kunne fungere i dagligdagen både for store og små virksomheder og for deres personale og gæster.

Reglerne bør være enkle. Efterhånden er det meget svært at gennemskue reglerne både for store, men især mindre virksomheder. Med de komplicerede regler - især ved prisfastsættelse for afhentelse - er der opstået et nyt erhverv, hvor konsulentvirksomheder rådgiver vores medlemmer om, hvordan de overholder reglerne, optimere deres affaldsløsninger og ikke kommer til at betale for meget for at få afhentet sit affald pga. uigenskelige gebyrregler. Det bør ikke være nødvendigt.

I forhold til organisk affald skal det gøres nemt og hurtigt at ansøge om etablering af affaldskværne, så ny- eller ombyggede hoteller ikke vælger denne løsning fra pga. langsommelig og omstændig sagsbehandling.

Mange af vores medlemmer har en affaldsløsning i en lille baggård i en storby eller sammen med andre ejere, så det bør forskes mere i lette måder at komprimere og opbevare affaldet uden lugt-, sundheds- og syngener for turistgæsterne.

Ens

Virksomheder og turister kender ikke kommunegrænser og ønsker mere ens regler og procedure. En lystsejler, cykelturist eller hotelgæst kender ikke kommunegrænser. Hvis turisterne skal bidrage til en øget sortering og genanvendelse kræver det, at de finder samme affaldsløsning om de er i Hvide Sande, på Mors eller midt i København

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

CVR nr. 17 01 48 11

samt andre lande. Hvis det er for kompliceret eller for forskelligt, er der fare for, at de opgiver, og alt affald havner i dagrennovation.

Mange af vores medlemsvirksomheder er kæder – både nationale og internationale, som er i forskellige kommuner og lande. Det kræver ekstra arbejde for dem at undersøge og tilpasse deres løsning til hver enkelt kommune, hvor de har virksomheder. Det burde være muligt for et hovedkontor, brancheorganisationer eller rådgivningsvirksomhed at finde en løsning, som fungerer de fleste steder.

Turistbranchen er kendt for at have stor rotation blandt virksomhedens medarbejdere med en masse ufaglært og sæsonbestemt arbejdskraft. Ligeledes beskæftiger branchen en masse med andre nationaliteter, sprog og kulturer. Hver gang nyt personale skal sætte sig ind i nye systemer og løsninger, er der en risiko for at sorteringen ikke fungerer optimalt. En kok som er på Bornholm om sommeren og i København om vinteren eller en rengøringsdame, som både har job i København og Hvidovre bør kunne sortere sit affald på samme måde.

I forbindelse med indsamling af organisk affald fra fx affaldskværne skal der sikres en standard, så det bliver let at skifte affaldsindsamler uden at der skal udskiftes en masse rør og beholdere eller lifter, når affaldet skal op eller gennem små trapper og gange.

Betale sig

Det skal kunne betale sig at sortere sit affald. Alt andet lige koster det tid, penge og plads at sortere sit affald i en travl hverdag. De steder, hvor der er et økonomisk initiativ og hvor man ligefrem kan sælge sit affald, går det meget bedre.

Vi vil gerne understrege, at turistbranchen allerede er hårdt ramt af gebyrer og afgifter, som bidrager til et meget højt prisniveau og ringere konkurrenceevne. Så det handler ikke om at sætte dagrennovationsgebyrer yderligere op, men om at gøre det mere økonomisk lukrativt at sortere sit affald, så det både kommer miljøet og erhvervet selv til gode.

Med venlig hilsen

Mikal Holt Jensen
Miljøchef
HORESTA

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K
mst@mst.dk
MST-7719-0052

Den 3. september 2014

Vedr. Meddelelse om cirkulær økonomi og direktiv om revision af målsætninger mv. i diverse affaldsdirektiver

Genvindingsindustrien (GI) har modtaget ovenstående høring, der giver anledning til følgende bemærkninger:

GI er enig med Kommissionen om nødvendigheden af at gennemgå og styrke de eksisterende affaldsdirektiver, så de bidrager til at øge genanvendelsen af vores affald. Målsætningerne er vigtige for at få Europa og Danmark omstillet i en mere ressourceeffektiv og bæredygtig retning og for, at vi ad den vej kan bevare og få styrket erhvervslivets konkurrenceevne.

Forslaget til de nye og juridisk bindende målsætninger skal øge genbrug og genanvendelse af kommunalt affald, emballager, sikre særskilt indsamling af bioaffald og forebygge madspild. Disse mål anser vi som opnåelige i Danmark, såfremt en række grundlæggende forudsætninger og problemstillinger håndteres forud eller tidligt i processen.

GI mener, at det er essentielt at kommunernes fremtidige affaldsplaner i langt højere grad bør sikre effektiv affaldsindsamling og i samarbejde med de private aktører. I dag sker kommunernes affaldshåndtering yderst forskelligt og udgifterne, som sendes videre til virksomhederne, er så forskellige, at de slet ikke kan forklares ved forskelle i f.eks. demografi eller infrastrukturen. Det peger på ineffektivitet, og at det u hensigtsmæssige i, at vores 98 kommuner har fået metodefrihed og ikke skal styres konsekvent af BAT retningslinjer for affaldshåndtering og genanvendelse. I dag er det primært de private affaldsaktører, der har viden om BAT teknologi. Derfor bør politikere og kommuner sikre et målrettet samarbejde med disse private affaldsaktører, så der sikres en langt bedre anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi på markedet.

Kommunerne skal frem for alt få gennemtænkt deres ansvar. Det er på ingen måde motiverende for hverken borgere og virksomheder, når kommunerne pålægger krav om at der skal bruges flere ressourcer på at sortere og genanvende og samtidig fremsender en større regning. Her er det centralt vigtigt, at den forbedrede økonomi kommunerne utvivlsomt opnår, når de for gennemført effektiviseringer, tilbageføres som "belønning" til virksomheder og borgere, der udfører en stor del af arbejdet, og de ad den vej oplever at en indsats kan betale sig. Dertil vokser økonomien når markedsprisen på de genanvendte materialer i fremtiden vil vokser.

Et centralt og velkendt problem er den danske affaldsforbrændingssektor, som i sin infrastruktur ikke er gearet til at håndtere affaldet jf. målsætningerne. Den skal tidligt i processen omstilles til at kunne muliggøre bioforgasning genanvendelse - ikke ved forbrænding. Samtidig skal biogasanlæggene omstilles til at kunne håndtere affald og ikke kun som den nuværende biogassektor, der hovedsagelig er bundet op på den danske svineproduktion og gylleforgasning. Pt er der meget langt imellem de danske biogasanlæg med mindre man har virksomhed i Jylland.

Det er afgørende vigtigt, at Miljøstyrelsen ikke igangsætter en masse arbejde ude i samfundet, som ikke proportionalt står i mål med øget bioforgasning og genanvendelse. Der skal her kunne gives en politisk garanti for at det sker proportionalt med indsatsen. Lige nu ser det ud til at forbrændingssektoren fortsætter på fuldt tryk der ud af uden nogen form for justering af kapacitet

eller import af affald og kommunernes har stadig den entydige anvisningsret over alt andet end det kildesorterede genanvendelige erhvervsaffald.

Som en afsluttende bemærkning vil vi gerne opfordre til, at Miljøstyrelsen presser på allerede nu i den indledende fase søger at påvirke de videre beslutninger i overensstemmelse med de ovennævnte forudsætninger.

Med venlig hilsen

GenvindingsIndustrien

Josefine Thrane Sletten
Sekretariatschef

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

Skanderborg, den 4. september 2014
JPL

Hørings svar til meddelelse om cirkulær økonomi og direktiv om revision af målsætninger mv. i diverse affaldsdirektiver

DANVA kan tilslutte sig indholdet af Kommissionens meddelelse om cirkulær økonomi og er enig i, at arbejdet mod en cirkulær økonomi er nødvendigt for at sikre en effektiv udnyttelse af værdifulde ressourcer i fremtiden. Vandselskaberne har en central rolle i forhold til at udnytte ressourcer fra spildevand og kan i høj grad bidrage til at realisere den cirkulære økonomi, idet der i vandselskaberne er meget stort fokus på genanvendelse af restprodukter ved spildevandsrensning og udvikling af nye forretnings- og markedsmodeller. Vi har i den forbindelse noteret os, at fosfor er nævnt i Kommissionens meddelelse, som en særlig ressource der skal fokus på.

Det er positivt, at der nu foreligger en evaluering af slamdirektivet. I nævnte evaluering er det fremhævet, at eventuelle fremtidige tiltag i forhold til slamdirektivet skal tage højde for den teknologiudvikling, der er omkring udvinding af fosfor ved særskilt afbrænding (monoincineration) af slam. DANVA er meget enig i, at der skal tages højde for den teknologiudvikling, der er omkring udvinding af fosfor fra spildevand, men det er vigtigt, at den fremtidige EU regulering ikke kommer til at fokusere for snævert på teknologivalg, idet der allerede i dag er udviklet flere lovende teknologier til at udnytte fosfor fra spildevandet. Der er bla. i Danmark flere positive eksempler på udvinding af struvit fra spildevand. Der er desværre en barriere i forhold til at udnytte fosforproduktet, da struvit ikke kan afsættes på markedet fordi produktet ikke er godkendt som gødning. Reguleringen omkring struvit er desuden forskellig i de enkelte EU medlemslande, hvilket er en yderligere barriere for afsætning af genanvendt fosfor fra spildevand på et Europæisk marked.

Med venlig hilsen

Carl-Emil Larsen
DANVA

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

Att: mst@mst.dk
sagsnr MST-7719-00052.

4. september 2014

Høring for EU meddelelse om cirkulær økonomi og direktiv om revision af målsætninger i diverse affaldsdirektiver.

Dansk Erhverv har følgende bemærkninger til EU's meddelelse om cirkulær økonomi og direktiv om revision af målsætningerne i diverse affaldsdirektiver.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv er enig med Kommissionen om nødvendigheden af at gennemgå og styrke de eksisterende affaldsdirektiver, så de bidrager til at øge genanvendelsen af affald. Målsætningerne er vigtige for at få Europa og Danmark omstillet i en mere ressourceeffektiv og bæredygtig retning og for, at bevare og styrke erhvervslivets konkurrenceevne.

Forslaget til nye og juridisk bindende målsætninger skal øge genbrug og genanvendelse af kommunalt affald, emballager, sikre særskilt indsamling af bioaffald og forebygge madspild. Disse mål anser Dansk Erhverv som opnåelige i Danmark, såfremt en række grundlæggende forudsætninger er tilstede og problemstillinger håndteres og afklares forud eller tidligt i processen.

Dansk Erhverv fremførte disse pointer i tidligere høringssvar vedrørende den danske ressourceplan for affaldshåndtering og vil gerne henvise til dette svar i forbindelse med denne høring. Det er afgørende vigtigt for opnåelse af målsætningerne, at de relevante danske myndigheder og politikere skaber de fornødne incitamenter i dialog med erhvervslivet og skaber efterspørgselsmekanismer, f.eks. med mere bindende målsætninger i det offentlige indkøb og initiativer målrettet forbrugerne.

Det er essentielt, at meddelelsen indeholder tilstrækkelig med positive og forretningsdrevne incitamenter og målrettet stimulering af efterspørgslen, så der skabes et marked for de typisk dyrere grønne og bæredygtige produkter. Sker dette ikke, bliver omstillingen for omkostningstung for samfundet, sker for langsomt eller udebliver.

Som Dansk Erhverv tidligere har påpeget, er en helt afgørende forudsætning for at indfri målsætningerne, at kommunernes fremtidige affaldsplaner i langt højere grad sikrer effektiv affaldsindsamling, og at det sker i samarbejde med de private aktører. I dag sker kommunernes affaldshåndtering yderst forskelligt og udgifterne, som sendes videre til virksomhederne, er så forskellige, at de slet ikke kan forklares ved forskelle i f.eks. demografi eller infrastrukturen. Det peger på ineffektivitet, og det afspejler det u hensigtsmæssige i, at de 98 kommuner i Danmark har fået metodefrihed og ikke styres konsekvent af BAT-retningslinjer for affaldshåndtering og genanvendelse. I dag er det primært de private affaldsaktører, der har viden om BAT-teknologi og politikere og kommuner bør sikre et målrettet samarbejde med disse private affaldsaktører for at sikre bedre anvendelse af BAT-teknologi, hvilket understøtter anvendelse af de mest effektive "best practise" metoder.

For at skabe de fornødne incitamenter bør kommunerne anerkende og gentænke deres ansvar. Det er på ingen måde motiverende for hverken borgere og virksomheder, når kommunerne pålægger krav om, at der skal bruges flere ressourcer på at sortere og genanvende og samtidig fremsender en større regning. Det er vigtigt, at de effektiviseringsgevinster, som kommunerne opnår i forbindelse med mere effektiv affaldshåndtering tilbageføres som "belønning" til virksomheder og borgere, der udfører en stor del af arbejdet og de ad den vej oplever at en indsats kan betale sig. Dertil vil økonomien vokse, når markedsprisen på en række genanvendte materialer forventes at stige i fremtiden

Et centralt og velkendt problem er den danske affaldsforbrændingssektor, som i den eksisterende infrastruktur ikke er gearret til at håndtere affaldet jf. målsætningerne. Den skal tidligt i processen omstilles til at kunne muliggøre bioforgasningsgenanvendelse - ikke ved forbrænding. Det er afgørende vigtigt, at myndighederne ikke igangsætter en masse initiativer rundt om i landet, som ikke er koordineret med målene om og udviklingen af øget bioforgasning og genanvendelse. Det vil være totalt skadeligt for tilliden og opbakning til ressourceplanerne, hvis elementerne i Århus-historien fra 2001 gentager sig.

For at sikre en reel omstilling er det således af afgørende vigtighed, at myndighederne skaber de rette grundlæggende forudsætninger, samt håndterer de øvrige problemstillinger tidligt i processen.

Specifikke bemærkninger

Dansk Erhverv finder de foreslåede målsætninger ambitiøse og nødvendige, men som nævnt under de generelle bemærkninger, er vi bekymrede for den manglende håndtering af en række forudsætninger og problemstillinger.

Sandsynligheden for at målsætningerne kan nås svinger fra medlemsstat til medlemsstat, hvor deponeringsgraden svinger mellem 3-90 %. Danmark deponerer omkring 3 % og vil derfor relativt let kunne nå målsætningen om at standse deponeringen inden 2025. Omvendt har Danmark

en stor udfordring i at omstille sin kommunalt styrede affaldsforbrændingssektor til at kunne bi-
oforgasse og genanvende tilstrækkeligt. Medlemsstaternes udfordringer er af så vidt forskellige
karakterer, at Kommissionen nok vil få store udfordringer med at få EU samlet i mål. Det er der-
for fornuftigt, at forslaget indbygger muligheder for at følge op og sanktionere over for de med-
lemsstater, der ikke er tilstrækkeligt på sporet.

Forslaget om at 70 % af det kommunale affald skal forberedes til genbrug eller genanvendes bør
opnås igennem fleksible regler og initiativer. Disse skal kunne støtte både små og store virksom-
heder inden for forskellige markeder, så de kan bidrage til omstillingen uden øgede administrati-
ve byrder og omkostninger. Øgede byrder og omkostninger hos især mindre virksomheder kan
betyde, at indsatsen skaber konkurrenceforvridning blandt virksomheder. Det er vigtigt at forstå
den virkelighed små erhvervsdrivende befinder sig i. F.eks. har en del små butikker i de større by-
er pladsproblemer og har kun ringe mulighed for at opstille affaldsudstyr o.l. i baggårde. De har
heller ikke mulighed for at etablere økonomisk rimelige afhentningsaftaler med transportørerne,
fordi der er tale om for små mængder, og de er tvunget til at benytte de kommunale genbrugs-
pladser. Der skal overvejes understøttende dispensationer og bagatelgrænser i de kommende reg-
ler, og der er brug for at få udviklet nye typer affaldsudstyr, der imødekommer pladsproblemer.

En slutbemærkning under 70 % målsætningen er, at direktivforslagets definition for "kommunalt
affald". Den kan opfattes som alt for generel og uden harmonisering til de danske affaldsregler,
hvor kommunalt affald f.eks. ikke omhandler erhvervsaffaldet. Dansk Erhverv opfatter ændringen
af definitionen alene som et forsøg på at harmonisere indberetningen af affaldsdata til Kommissi-
onen, og ikke én som skal styre måden affaldsindsamlingen skal foregå på.

Forslaget om at 70 og 80 % af emballagen skal forberedes til genbrug eller genanvendelse inden
2025 og 2030 er meget ambitiøst og kan kun opnås i Danmark, hvis f.eks. reglerne bliver fleksible
over for forskellige virksomhedstyper og markeder, hvis indsatsen sikrer kvalitet i oparbejdelsen
af affaldet og får forureningerne ud af materialerne (*vigtig for at prisen kan komme på niveau
med prisen på nye materialer*) og hvis man formår at skabe den tidligere nævnte efterspørgsel. I
forbindelse med at opfylde målsætningerne for emballager er det vigtigt, at man frem for alt sæt-
ter frivillige initiativer i gang målrettet store virksomheder, der kan opnå stordriftsfordele og or-
ganisere affaldsindsamlingen, så der kommer en positiv økonomi ud af det. Det skal nævnes, at
flere store danske detail- og dagligvarebutikker allerede er i gang med at indsamle emballager i
samarbejde med forbrugere. Hvis prisen på genanvendte råvarer stiger, vil flere danske virksom-
heder få mulighed for at få positiv økonomi ud af at organisere indsamling. Danske regler, som
sigter på at indføre tvungen indsamling af emballager eller indfører nye former for pantordninger,
vil kun påføre urimelige byrder for hovedparten af de danske virksomheder.

Forslaget om at sikre særskilt indsamling af bioaffald inden 2025, for at minimere krydskontami-
nering, skal imødekommes ved at tilbyde virksomheder og borgere effektive affaldssystemer, der
gør det enkelt. Dansk Erhverv forstår synspunktet at jo højere oppe i værdikæden, man sikrer
kvaliteten på affaldet, des højere kvalitet kan man opnå i slutproduktet. Men kravet om særskilt

indsamling kan blive en stor udfordring for mindre virksomheder, der kun producerer lidt madaffald eller har pladsproblemer jf. tidligere bemærkninger. Der bør derfor, som man gør i Københavns Kommune, indføres en bagatelgrænse for, hvornår man som virksomhed skal sikre den fornødne særskilte indsamling.

Forslaget om et mål for mindst 30 % madaffald i fødevarerforsyningskæden skal målrettes primært de dele af værdikæden, hvor det giver størst mening. Spildet i dagligvarebutikkerne udgør i dag omkring 5 % af den samlede madspild, hvor hovedparten sker hos forbrugerne og i fødevarerproduktionen. Derfor vil en øget indsats i dagligvarehandlens butikker, i forhold til i dag, kun give en relativ lille effekt. Langt hovedparten af alle butikker gør allerede en stor indsats for at reducere "fødevarerspildet", fordi det giver bedre økonomi. En del større butikskæder arbejder i dag målrettet med at udvikle nye former for emballager, der forlænger fødevarers holdbarhed og har initiativer, hvor fødevarer, der nærmer sig holdbarhedsdatoen, tilbydes gratis eller til en stærkt nedsat pris.

Der er i dag fødevareregler, der på sin vis hindrer dagligvarehandlen i at nedbringe madspild. Butikker, som ikke når at sælge fødevarer i tide, må ifølge reglerne ikke tilbageføre dem til grossisten eller producenten for oparbejdelse og genanvendelse af råmaterialerne i andre typer fødevarer. Når varestrømmen, ifølge reglerne, kun må bevæge sig fra engros imod detail har butikker ikke mulighed for at reducere deres madspild. De skal destrueres, eller gives til landmænd til dyrefoder. Dansk Erhverv har forståelse for, at der skal være regler, der sikrer hygiejnen i vores fødevarer. Dog bør det overvejes, om man i visse tilfælde kan lempe reglerne, f.eks. med en dispensationsordning, som muliggør en genanvendelse af visse fødevarer, når det kan påvises, at dette ikke påvirker hygiejnen og sundheden.

Med venlig hilsen

Jakob Zeuthen
Miljøpolitisk chef